

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 15.10.2002
KOM(2002) 557 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

ÅRSRAPPORT FOR SAMHØRIGHEDSFONDEN FOR (2001)

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	5
RESUMÉ	6
1. BAGGRUND	8
1.1. Konvergens og økonomisk udvikling i samhørighedslandene	8
1.1.1. Grækenland	8
1.1.2. Spanien	8
1.1.3. Irland	9
1.1.4. Portugal	10
1.2. Betinget støtte	10
2. PRINCIPPER FOR GENNEMFØRELSEN OG BEVILGET STØTTE	12
2.1. Samordning med de øvrige fællesskabspolitikker	12
2.1.1. Offentlige udbud	12
2.1.2. Konkurrence	12
2.1.3. Miljø	12
2.1.4. Transport	13
2.2. Samordning med strukturfondene: de strategiske referencerammer	15
2.2.1. Miljø	15
2.2.2. Transport	17
2.3. Budgettet og dets gennemførelse, forpligtelses- og betalingsbevillinger	20
2.3.1. Disponible budgetbevillinger	20
2.3.2. Budgetgennemførelsen	20
2.3.3. Budgetgennemførelsen for den foregående periode (1993-1999)	21
3. VEDTAGNE PROJEKTER OG AKTIONER	23
3.1. Samhørighedsfondens støtte til de enkelte støttemodtagende lande	23
3.1.1. Grækenland	23
3.1.1.1 Miljø	23
3.1.1.2 Transport	25
3.1.2. Spanien (inkl. regionerne i den yderste periferi)	25
3.1.2.1 Miljø	26
3.1.2.2 Transport	30

3.1.3.	Irland	31
3.1.3.1	Miljø	32
3.1.3.2	Transport	32
3.1.4.	Portugal	33
3.1.4.1.	Miljø	33
3.1.4.2.	Transport	35
3.2.	Teknisk bistand og undersøgelser	36
3.2.1.	Fondens generelle politik	36
3.2.2.	Teknisk bistand på Kommissionens initiativ	36
4.	OVERVÅGNING, KONTROL OG UREGELMÆSSIGHEDER	37
4.1.	Overvågning: Udvalg og overvågningsbesøg	37
4.1.1.	Grækenland	37
4.1.1.1	Overvågningsudvalg	37
4.1.1.2	Overvågningsbesøg	37
4.1.2.	Spanien	37
4.1.2.1	Overvågningsudvalg	37
4.1.2.2	Overvågningsbesøg	38
4.1.3.	Irland	38
4.1.3.1	Overvågningsudvalg	38
4.1.3.2	Overvågningsbesøg	38
4.1.4.	Portugal	39
4.1.4.1	Overvågningsudvalg	39
4.1.4.2	Overvågningsbesøg	39
4.2.	Kontrolbesøg og konklusioner	39
4.2.1.	Grækenland	40
4.2.2.	Spanien	40
4.2.3.	Irland	40
4.2.4.	Portugal	40
4.2.5.	Konklusioner	40
4.3.	Uregelmæssigheder og suspension af støtten	41
5.	VURDERING OG EVALUERING	42

5.1.	Generelle bemærkninger	42
5.2.	Behandling og forudgående vurdering af projekterne	42
5.3.	Samarbejde med EIB i forbindelse med projektbehandlingen	42
5.4.	Samhørighedsfondens økonomiske og samfundsmæssige virkninger i medlemsstaterne og den økonomiske og sociale samhørighed i EU, herunder beskæftigelsesvirkningerne	43
5.5.	Program for efterfølgende evalueringer	43
5.5.1.	Miljø	43
5.5.2.	Transport	43
6.	DIALOG MELLEM INSTITUTIONERNE, INFORMATION OG OFFENTLIGHED	45
6.1.	Fremlæggelse af årsrapporten for 2000	45
6.1.1.	Europa-Parlamentet	45
6.2.	Information af medlemsstaterne	45
6.3.	Andre informationsaktiviteter	45
6.3.1.	Information af arbejdsmarkedets parter	45
6.4.	Kommissionens informations- og offentlighedsforanstaltninger	45
	BILAG I	47

FORORD

Denne årsrapport dækker Samhørighedsfondens aktiviteter i kalenderåret 2001.

Årsrapporten vedrører det andet år i programmeringsperioden 2000-2006.

Rapportens form tilgodeser kravene i forordningen om oprettelse af Samhørighedsfonden. Ved rapportens udarbejdelse er der taget hensyn til bemærkningerne fra Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

Forhåbentlig kan rapporten tjene som nyttig reference for alle, der er interesseret i at støtte og fremme den økonomiske og sociale samhørighed i EU.

RESUMÉ

Økonomiske rammevilkår og betinget støtte

De medlemsstater, der havde modtaget støtte fra Samhørighedsfonden, havde for størstedelens vedkommende fortsat overholdt de makroøkonomiske kriterier. Kun for Portugals vedkommende var situationen anderledes:

Den 25. juli 2002 meddelte de portugisiske myndigheder, at det offentlige underskud for 2001 var nået op på 4,1 % af BNP, d.v.s. noget mere end referencesatsen på 3 %. Herefter besluttede Kommissionen at iværksætte den procedure til imødegåelse af for stort underskud, der er omhandlet i Rådets resolution om stabilitets- og vækstpakken.

Dette problem har ikke gjort sig gældende for de øvrige lande, der modtager støtte fra Samhørighedsfonden.

Budgetgennemførelse

Samhørighedsfondens endelige pristalsregulerede budget for 2001 udgjorde 2 715 mio. EUR.

Udnyttelsen af forpligtelses- og betalingsbevillingerne er vist nedenfor:

Tabel over Samhørighedsfondens bevillingsudnyttelse i 2001 (i EUR)

<u>Forpligtelsesbevillinger</u>	<u>Opr. bev.</u>	<u>Bevægelser</u>	<u>Endelig tildeling</u>	<u>Udnyttet</u>	<u>Annull.</u>	<u>Fremfør. 2001</u>
Budget 2001	2.715.000.000	0	2.715.000.000	2.711.685.504	0	3.314.496
Bevillinger fremført fra 2000 (ikke udnyttede)	413.546.759	0	413.546.759	413.546.759	0	0
Genopførte bevillinger (frigørelse 2000)	0	0	0	0	0	0
Tilbagebetalte acontobeløb	0	0	0	0	0	0
I alt	3.128.546.759	0	3.128.546.759	3.125.232.263	0	3.314.496

<u>Betalingsbevillinger</u>	<u>Opr. bev.</u>	<u>Bevægelser</u>	<u>Endelig tildeling</u>	<u>Udnyttet</u>	<u>Annull.</u>	<u>Fremfør. 2001</u>
Budget 2001	2.860.000.000	0	2.860.000.000	1.983.398.232	876.601.768	0
Bevillinger fremført fra 2000 (ikke udnyttede)	300.000.000	0	300.000.000	0	300.000.000	0
Tilbagebetalte acontobeløb	0	0	0	0	0	0
I alt	3.160.000.000	0	3.160.000.000	1.983.398.232	1.176.601.768	0

Samordning med strukturfondene: strategiske referencerammer

Transport

Transportsektoren repræsenterede i 2001 48,5% af Samhørighedsfondens samlede forpligtelsesbevillinger. I lighed med tidligere havde Kommissionen insisteret på, at fondens aktiviteter skulle være koncentreret om jernbanetransport.

Miljø

Miljøsektoren tegnede sig for 51,5% af Samhørighedsfondens samlede forpligtelsesbevillinger for 2001. Prioriteterne på miljøområdet er fortsat drikkevandsforsyning, spildevandsrensning og håndtering af fast affald.

Information og offentlighed

Den 24. oktober 2001 blev der i Bruxelles afholdt et informationsmøde med de 15 medlemsstater. På dette møde fremlagde Kommissionen udkast til en forordning om

forvaltnings- og kontrolsystemerne, proceduren for gennemførelse af de finansielle korrektioner vedrørende samhørighedsfondsstøtten samt årsrapporten for Samhørighedsfonden for 2000.

Evaluering

I 1998 blev der iværksat et treårigt program for efterfølgende evaluering. I alt 120 projekter er blevet evalueret, nemlig 60 miljøprojekter og 60 transportprojekter. Gennemførelsen af miljøprojekterne har ikke givet anledning til større vanskeligheder, og projekterne har opfyldt de fastsatte mål. På transportområdet har der derimod været mange vanskeligheder, som er resulteret i budgetoverskridelser og forlængelse af fristerne.

Uregelmæssigheder og suspension af støtten

Samhørighedslandene er i medfør af artikel 3 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1831/94¹ om uregelmæssigheder og tilbagebetaling af beløb, der uberettiget er udbetalt inden for rammerne af finansieringen af Samhørighedsfonden, samt om oprettelse af et informationssystem på dette område, forpligtet til at sende Kommissionen en opgørelse over de uregelmæssigheder, om hvilke der foreligger en rapport som det første led i en administrativ eller retlig forfølgning.

For 2001 har et af samhørighedslandene, nemlig Grækenland, givet Kommissionen meddelelse om fire tilfælde af uregelmæssigheder, som tilsammen repræsenterer udgifter til et beløb af 2 429 040 EUR. Af meddelelserne fremgår det endvidere, at de nationale myndigheder har truffet de nødvendige foranstaltninger for at beskytte fællesskabets finansielle interesser, idet der i tre af sagerne er taget skridt til at tilbagesøge de uberettiget udbetalte beløb, mens det er blevet pålagt entreprenøren i den fjerde sag at korrigere fejlene i projektet, hvilket allerede er sket. De tre øvrige samhørighedslande har i henhold til ovennævnte forordning meddelt Kommissionen, at de ikke har afdækket uregelmæssigheder i 2001.

¹ EFT 191 af 29.07.94.

1. BAGGRUND

1.1. Konvergens og økonomisk udvikling i samhørighedslandene

1.1.1. Grækenland

Som følge af Rådets beslutning af 19. juni 2000 blev Grækenland pr. 1. januar 2001 optaget i euroområdet². I 2001 fulgte Grækenlands økonomiske politik retningslinjerne fra det første stabilitetsprogram, som i henhold til stabilitets- og vækstpakten var blevet fremlagt i december 2000. Det første stabilitetsprogram tog sigte på at bekræfte den makroøkonomiske politiks stabilitetsmålsætning og samtidig forbedre markedernes funktion gennem strukturreformer. Rådet afgav udtalelse om programmet den 12. februar 2001³.

Trods en væsentlig forbedring af Grækenlands budgetstilling i 2001 i forhold til 2000 blev det budgetmål, der var fastlagt i stabilitetsprogrammet fra 2000, ikke nået. Det offentlige underskud faldt fra 0,8% af BNP i 2000 til 0,4% af BNP i 2001, men udviste faktisk et mindre plus (0,1% af BNP), hvis UMTS-indtægterne medregnes. I stabilitetsprogrammet var der budgetteret med et overskud på 0,5% af BNP i 2001. Årsagerne til, at budgetmålet ikke blev nået, var dels lavere budgetindtægter, især skatteindtægter, som følge af en langsommere stigning end forventet i BNP i faste priser, dels en overskridelse af det fastsatte niveau for løbende primære udgifter, som dog delvis blev opvejet af væsentlig højere indtægter af ikke-skattemæssig karakter end forventet, især ikke-budgetterede indtægter fra salget af mobiltelefonlicenser (UMTS), som beløb sig til ca. 0,5% af BNP. Det primære overskud nåede op på 6,3% af BNP. Gældskvoten faldt yderligere til 99,7% af BNP i 2001 fra 102,8% af BNP i 2000.

I december 2001 fremlagde Grækenland sin første opdatering af stabilitetsprogrammet for perioden 2001-2004. Programmet blev vurderet af Rådet den 12. februar 2002⁴. Ud fra budgetresultaterne for 2001 og med udsigt til en langsommere realvækst i BNP end formodet i det oprindelige program, regnes der i det opdaterede stabilitetsprogram med en stigning i overskuddet på de offentlige finanser i perioden, men i et langsommere tempo. Overskuddet forventes således at nå op på 0,8% af BNP i 2002 og 1,0% af BNP i 2003. Gældskvoten skønnes at ville falde yderligere til 97,3% af BNP i 2002. Budgetstrategien i det græske stabilitetsprogram er at opretholde høje primære overskud støttet af et væsentligt fald i rentebetalingerne som følge af lavere rentesatser og faldende gældskvote.

1.1.2. Spanien

De hovedretningslinjer for den økonomiske politik, der blev fulgt i Spanien i 2001, var beskrevet i det opdaterede stabilitetsprogram for 2001-2004. Programmet bekræftede på ny den økonomiske strategi, der var blevet fulgt de foregående år, og som var baseret på en konsolidering på skatteområdet samt strukturreformer. Rådet anså programmet for at være i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpakten⁵.

² EFT L 167 af 7.7.2000.

³ EFT C 77 af 9.3.2001.

⁴ EFT C 51 af 26.2.2002.

⁵ EFT C 109 af 10.4.2001.

Som følge af verdensøkonomiens tilbagegang steg BNP i 2001 kun med 2,8%, hvilket skal sammenholdes med de 3,6%, der blev budgetteret med i det opdaterede program. Trods denne svagere vækst i produktionen og det realiserede underskud på 0,3% af BNP i 2000 lykkedes det at opnå den tilstræbte balance på det offentlige budget, mens gældskvoten forbedredes lidt mere end forventet. Til gengæld udviklede priserne sig mere negativt end forventet, ikke alene på grund af prisstigninger for de mere prislelsomme varer, men også fordi kerneinflationen forværredes.

Den tredje opdatering af stabilitetsprogrammet omfattende perioden 2002-2005 blev forelagt Europa-Kommissionen den 9. december 2001 og blev bedømt af Rådet den 12. februar 2002⁶. Rådet fandt, at opdateringen var i overensstemmelse med bestemmelserne i stabilitets- og vækstpacten og med de brede økonomisk-politiske retningslinjer. Den overordnede balance på budgettet, der blev opnået i 2001, forventes opretholdt i 2002 og 2003, mens der for 2004 og 2005 regnes med overskud på henholdsvis 0,1% og 0,2% af BNP. Den finanspolitiske strategi, der er skitseret i opdateringen, er den samme som i de foregående programmer. Strategien indebærer en stram politik hvad angår de løbende primære udgifter støttet af faldende renteudgifter, hvilket giver mulighed for stigende offentlige investeringer. Til gengæld er der planlagt en ny personskattereform med virkning fra 2003, som vil medføre en reduktion af skattebyrden, samtidig med at konsolideringen på skatteområdet fortsættes. Der forventes et yderligere fald i gældskvoten, nemlig til under 56% i 2002 og helt ned til 50% ved udgangen af programmeringsperioden.

1.1.3. Irland

Rådet fandt, at Irlands stabilitetsprogram for perioden 2001-2003 var i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpacten⁷. I modsætning til de foregående år blev budgetmålet for 2001 langt fra nået, idet der nu regnes med et overskud på 1,7% af BNP i stedet for de budgetterede 4,3%. Hovedårsagen var, at skatteindtægterne var blevet stærkt overbudgetteret, men også at udgifterne på visse områder var løbet løbsk. De for lave skatteindtægter i forhold til budgettet kan især tilskrives en vækst, der skønnes at ligge ca. 2 procentpoint under de 8,8%, der blev budgetteret med for 2001. Gældskvoten faldt yderligere til ca. 36% i 2001.

Den nye opdatering af stabilitetsprogrammet, der omfatter perioden 2002-2004, blev bedømt af Rådet den 12. februar 2002⁸. For 2002 forventer de irske myndigheder et mindre overskud efterfulgt af et mindre underskud i de følgende år. I budgetfremskrivningerne for 2003-2004 er dog indregnet store hensættelser til uforudsete udgifter, og uden disse hensættelser ville resultatet de følgende år blive et mindre overskud i hvert af årene. Rådet konkluderede derfor, at hvis hensættelserne ikke bliver aktuelle, vil stabilitets- og vækstpactens mål, nemlig nogenlunde ligevægt på budgettet, stort set blive opfyldt for hele programmeringsperioden. For perioden frem til 2004 regnes der i stabilitetsprogrammet med en stabilisering af gældskvoten på et meget lavt niveau: ca. 34% af BNP.

⁶ EFT C 51/08 af 26.2.2002.

⁷ EFT C 77 af 9.3.2001.

⁸ EFT C 51 af 26.2.2002.

Som følge af den meget høje vækst i de seneste ti år faldt arbejdsløsheden til 3,8% i 2001 efter at have toppet med 15,6% i 1993. Opbremsningen i den internationale og hjemlige økonomi i 2001 har dog medført en moderat stigning i arbejdsløsheden siden midten af 2001, nemlig til 4,3% i februar 2002. Irland er nået langt med opfyldelsen af de nominelle konvergensmål. BNP pr. indbygger skønnes at være steget fra 77% af det nominelle EU-gennemsnit i 1991 til 121% i 2001. Målt i BNI, som nok giver et bedre billede af Irlands resultater i betragtning af, at en væsentlig del af overskuddene bliver sendt ud af landet, har der været en stigning fra 71% til skønsmæssigt 102%.

1.1.4. Portugal

I 2001 fulgte budgetudviklingen den strategi, der var lagt i det opdaterede stabilitetsprogram (2001-2004), som blev bedømt af Rådet den 12. marts 2001⁹. Programmets budgetmål var et underskud på 1,1% af BNP. I meddelelsen af februar 2002 regner de portugisiske myndigheder med et underskud på 2¼% af BNP. Dette resultat, der er betydelig dårligere end forventet for 2001, skyldes i høj grad en langsommere økonomisk vækst end forventet. Men der er også andre forklaringer, især en undervurdering af indtægtstabene som følge af den i 2001 gennemførte reform af de direkte skatter og en overvurdering af gevinsten ved effektiviseringen af skatteopkrævningen og -forvaltningen. Endvidere overskred de løbende primære udgifter budgetmålet trods en udgiftsstramning i juni.

Den tredje opdatering af stabilitetsprogrammet, som omfatter perioden 2001-2005, blev vedtaget af den portugisiske regering den 13. december 2001 og vurderet af Rådet den 12. februar 2002. Selv om budgettet ikke helt holdt i 2001, er budgetmålet fortsat at opnå ligevægt senest i 2004, hvilket vil kræve en kraftig styrkelse af konsolideringsindsatsen på skatteområdet i perioden 2002-2004. Rådet finder, at den portugisiske regering, når det økonomiske genopsving er en realitet, bør styrke sin indsats for at nå det fastsatte mål på mellemlangt sigt, nemlig balance i 2004. Dette kræver som et minimum en streng overholdelse af loftet på 4% over stigningen i centralforvaltningens løbende primære udgifter for 2003 og 2004 og eventuelt også yderligere foranstaltninger efter regeringens valg.

Den 25. juli 2002 meddelte de portugisiske myndigheder, at det offentlige underskud for 2001 var nået op på 4,1 % af BNP, d.v.s. noget mere end referencesatsen på 3 %. Herefter besluttede Kommissionen at iværksætte den procedure til imødegåelse af for stort underskud, der er omhandlet i Rådets resolution om stabilitets- og vækstpakken.

1.2. Betinget støtte

De medlemsstater, der havde modtaget støtte fra Samhørighedsfonden, havde for størstedelens vedkommende fortsat overholdt de makroøkonomiske kriterier. Kun for Portugals vedkommende var situationen anderledes:

Efter at de portugisiske myndigheder den 25.7. 2002 havde meddelt, at der blev tale om et offentligt underskud på 4,1 % af BNP (jf. punkt 1.1.4.), besluttede Kommissionen at udarbejde en rapport til Det Økonomiske og Finansielle Udvalg til

⁹ EFT C 109/4 af 10.4.2001.

udtalelse. Derefter kan Kommissionen tilstille Rådet en henstilling. Sidstnævnte skal så træffe beslutning om, hvad der videre skal ske i sagen.

Dette problem har ikke gjort sig gældende for de øvrige lande, der modtager støtte fra Samhørighedsfonden.

2. PRINCIPPER FOR GENNEMFØRELSEN OG BEVILGET STØTTE

2.1. Samordning med de øvrige fællesskabspolitikker

2.1.1. Offentlige udbud

Kommissionen er særlig påpasselig med at kontrollere, at Fællesskabets lovgivning vedrørende offentlige udbud bliver nøje overholdt i forbindelse med de af Samhørighedsfonden støttede projekter.

Ifølge støtteansøgningsformularen skal der til brug for behandlingen af ansøgningen fremsendes kopier af udbudsbekendtgørelser samt andre oplysninger, der kan bekræfte, at proceduren for tildeling af kontrakter er forskriftsmæssig. Såfremt kontrakterne endnu ikke er indgået på ansøgningstidspunktet, skal det støttemodtagende land i forbindelse med de mellemliggende betalinger eller ved fremlæggelsen af den endelige rapport fremlægge oplysninger om overholdelsen af udbudsreglerne.

Under de forskellige kontrolbesøg kontrollerer Kommissionen også rutinemæssigt overholdelsen af de relevante fællesskabsdirektiver vedrørende offentlige udbud og forskriftsmæssigheden af udvælgelsesprocedurerne.

2.1.2. Konkurrence

Ifølge Rådets forordning (EF) nr. 1164/94 om oprettelse af Samhørighedsfonden skal dennes interventioner især være i overensstemmelse med konkurrencepolitikken. På denne baggrund behandles støtteansøgningerne i det væsentlige ud fra en vurdering af foreneligheden med traktaten af de af fonden medfinansierede aktioner for at sikre, at fondens interventioner fuldt ud overholder Fællesskabets konkurrencebestemmelser, især bestemmelserne om statsstøtte.

I lighed med tidligere har Kommissionen konstateret, at der som hovedregel ikke er uforenelighed mellem interventionerne og konkurrenceretten, idet interventionerne generelt er rettet mod transportinfrastruktur- og miljøbeskyttelsesprojekter, som ikke giver bestemte virksomheder særlige fordele, medmindre bestemmelserne om tildeling af offentlige kontrakter bliver overtrådt. Ud fra et konkurrencemæssigt synspunkt er Fællesskabets kontrol derfor fortsat en kontrol af, om samtlige operatører, der opfylder de tekniske og retlige betingelser, har fri adgang til infrastrukturene.

2.1.3. Miljø

I årsrapporten for 2000 er der redegjort for principperne for miljøpolitikken, således som disse er fastlagt i traktatens artikel 174, samt for de direktiver, der har betydning for gennemførelsen af de af Samhørighedsfonden medfinansierede projekter.

I rapporten fremhæves også dels vigtigheden af, at Samhørighedsfonden bidrager til gennemførelsen af traktatens målsætninger og især til løsningen af specifikke problemer som f.eks. bekæmpelse af vandforurening og indførelse af en hensigtsmæssig affaldshåndtering, dels nødvendigheden af at integrere

miljødimensionen i projekterne vedrørende transportinfrastrukturer for at minimere og kontrollere uønskede følgevirkninger.

I 2001 fortsatte Kommissionen sin indsats for at gennemføre miljølovgivningen, ikke alene ved direkte at finansiere de til spildevandsrensning og affaldshåndtering nødvendige infrastrukturer, men også ved at gøre finansieringen betinget af en korrekt anvendelse af en række direktiver. Her tænkes såvel på de tematiske direktiver med en stærk lokal og regional dimension (f.eks. direktiverne om naturbevaring, håndtering af affald og spildevand) som på direktivet om vurdering af virkningerne på miljøet (VVM).

Kommissionen prioriterer stadig udarbejdelsen af EF-lister over Natura 2000-områder meget højt. Den første EF-liste over Natura 2000-bevaringsområder blev godkendt den 28. december 2001 for den makaronesiske region (Canarias, Madeira og Açores).

Kommissionen har taget initiativ til at gøre fællesskabsstøtten betinget af, at Natura 2000-listerne, som allerede skulle have været udarbejdet i 1995, foreligger, hvilket i høj grad har fremskyndet processen.

Som led i sit arbejde med Samhørighedsfonden har Kommissionen, når den har skønnet det relevant, vurderet, om støtteansøgningerne opfylder betingelserne i artikel 6 i habitat-direktivet (direktiv 92/43/EF).

Hvad angår håndtering af kommunalt affald har Kommissionen vurderet støtteansøgningerne under hensyntagen til politikken og lovgivningen på dette område.

Med hensyn til byspildevand¹⁰ er det bestemt, at der ved bevillingen af støtte til rensning af byspildevand skal tages hensyn til, om der er tale om mindre følsomme, normale eller følsomme områder, således at der ikke vælges en mere vidtgående rensning (primær, sekundær eller tertiær rensning) end nødvendigt, jf. direktiv 91/271/EØF.

Kommissionen har under behandlingen af støtteansøgningerne ligeledes taget hensyn til, om projekterne er led i integrerede beskyttelsessystemer, og om de er i overensstemmelse med vandområdeplanerne.

I forbindelse med de af Samhørighedsfonden støttede projekter har det ved at udnytte gradueringen af støttesatserne været muligt at gennemføre princippet "forureneren betaler"¹¹. Anvendelsen af dette princip vil snart blive yderligere udbredt, nemlig når rammedirektivet vedrørende vandpolitiske foranstaltninger¹² bliver gennemført.

2.1.4. Transport

Mens TEN-transportprojekter af fælles interesse finansieres over TEN-budgetposten, yder Samhørighedsfonden specifikt støtte til TEN's transportinfrastruktur.

¹⁰Direktiv 91/271/EØF.

¹¹Arbejdsdokument nr. 1, GD REGIO's anvendelse af princippet "forureneren betaler".

¹²Direktiv 2000/60/EF.

Samordningen mellem budgettet for de transeuropæiske transportnet (TEN) og Samhørighedsfonden er af stor betydning, fordi disse finansielle EF-instrumenter tager hensyn til nødvendigheden af at forbinde fællesskabsregioner, der lider under strukturelle handicap, eller som har status som øer, indlandsområder eller perifere områder, med Fællesskabets centrale regioner.

TEN-forordningen giver ikke mulighed for at støtte én projektfase med midler såvel fra TEN-budgettet som fra andre fællesskabskilder, men i visse tilfælde kan feasibilityundersøgelser, der er finansieret over TEN-budgettet, efterfølges af støtte fra Samhørighedsfonden og EIB til finansieringen af anlægsarbejderne i forbindelse med den egentlige investering.

Finansforordningen for TEN (EF nr. 2236/95) blev ændret ved forordning (EF) nr. 1655/99 for at indføre planlægning på mellemlangt sigt via vejledende flerårige programmer for EF-finansiering og for at fremme offentlige/private partnerskaber, ligesom der blev afsat mindre beløb på budgetposten (1%-2%) til at støtte projekter, der involverer risikovillig kapital.

I det vejledende flerårige investeringsprogram for 2001-2006, som blev vedtaget af Kommissionen i september 2001, er der fastsat et samlet beløb på ca. 2,8 mia. EUR til 11 prioriterede projekter (Essen-projekterne), projektet vedrørende globale satellitbaserede navigationssystemer ("Galileo") og fire grupper projekter af "fælles interesse".

I 2001 blev der afsat i alt 563 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger til dels TEN-transportprojekter (under det flerårige investeringsprogram), dels Galileo-projektet og projekter af fælles interesse (uden for det flerårige investeringsprogram).

Langt den største del af EU's bevillinger på TEN-transportbudgettet for 2001 var afsat til jernbaneprojekter (næsten 55%) efterfulgt af Galileo (20,6%) og vejprojekter (12%).

Kommissionen vedtog den 12. september 2001 en hvidbog om transport, der især lægger op til overvejelser om, hvorledes transportvilkårene kan forbedres, idet hovedvægten er lagt på følgende områder:

- Reduktion af trafikpropper
- Anlæg af nye infrastrukturer, især til brug for jernbanerne
- Takstpolitikken som middel til at genoprette ligevægten mellem transportformer og finansiering af infrastrukturer.

Kommissionens bevillinger til disse ambitiøse mål vil hidrøre fra budgetterne for TEN-transport, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) samt førtiltrædelsesinstrumentet (ISPA) for de fremtidige medlemslande.

2.2. Samordning med strukturfondene: de strategiske referencerammer

2.2.1. Miljø

Grækenland

Den strategiske referenceramme for miljøsektoren er beskrevet i et særskilt kapitel i det operationelle program for miljøet under Grækenlands EFSR for perioden 2000-2006. Det operationelle program blev godkendt af Kommissionen den 24. juli 2001 (beslutning C(2001) 1357). Den strategiske referenceramme er et instrument i den overordnede indsats for at forbedre Grækenlands overholdelse af sine forpligtelser i henhold til EU's miljølovgivning og fremme den bæredygtige udvikling.

Samhørighedsfondens økonomiske bidrag til gennemførelsen af denne miljøplan kan ikke dække alle Grækenlands infrastrukturbehov inden for drikkevand, byspildevand og håndtering af fast affald, men bidraget forventes dog at vende udviklingen i den rigtige retning.

Den overordnede handlingsplan inden for håndtering af fast affald bygger på den nationale plan for håndtering af fast affald, der er udarbejdet af Ministeriet for Miljø, Planlægning og Offentlige Arbejder og forelagt EU.

Det generelle mål er ud fra nationale, regionale og lokale forvaltningsplaner at sikre en korrekt håndtering af alle former for fast affald og i givet fald en genopretning af miljøet de steder, hvor det er blevet ødelagt og forurenet af affald.

I overensstemmelse med direktiv 91/271/EØF er der for hele landet udarbejdet tilsvarende planer for rensning af byspildevand. Samhørighedsfonden og EFRU vil hjælpe de græske myndigheder med at opfylde kravene i direktivet.

Spanien

De prioriterede indsatsområder, der skal finansieres gennem Samhørighedsfonden i programmeringsperioden 2000-2006, er:

- Håndtering af kommunalt affald, industriaffald samt farligt affald
- Kloakering og spildevandsrensning
- Vandforsyning.

Disse interventioner bør følge koordinerede strategier, der fastlægges for de enkelte udvalgte sektorer, og indgå i programmer, der identificerer hovedindsatsområderne i de forskellige sektorer. Interventionerne skal også koordineres med de tilsvarende interventioner, der finansieres over strukturfondsbudgetterne. Indholdet af de strategiske referencerammer for de enkelte sektorer er beskrevet i årsrapporten for Samhørighedsfonden for 2000.

Efter at strukturfondsprogrammeringen for perioden 2000-2006 vedrørende de spanske mål 1- og mål 2-regioner var blevet afsluttet i 2001 ved forvaltningsmyndighedens vedtagelse af de respektive programtillæg, blev finansieringen af de forskellige typer strukturfondsinterventioner fastlagt. Hvad angår foranstaltningerne vedrørende de sektorer, der er valgt som prioriterede

indsatsområder for Samhørighedsfonden, kræves tillige en koordinering mellem de myndigheder, der er ansvarlige for forvaltningen af de respektive fonde og projekter.

Irland

De irske myndigheder fremlagde deres strategiske referenceramme for miljøsektoren i 2000. Referencerammen er fortsat grundlaget for beslutninger om at støtte individuelle projekter vedrørende spildevand og fast affald. Koncentrationen af samhørighedsfondsstøtte om et mindre antal store anlægsprojekter gør det forholdsvis let at sikre en sammenhæng mellem strukturfondsprogrammerne og samhørighedsfondsprioriteterne. Der er endnu ikke forelagt acceptable projektforslag vedrørende fast affald, en undersektor, der kræver betydelige investeringer.

Referencerammen er nærmere beskrevet i årsrapporten for 2000.

Portugal

For **perioden 2000-2006** er der i den strategiske ramme for Portugals miljøsektor anført følgende prioriterede mål:

- Yderligere udvikling samt færdiggørelse af den grundlæggende miljøinfrastruktur
- Tilvejebringelse af vilkår, der muliggør en bæredygtig udvikling, miljøbeskyttelse og forvaltning af naturressourcer.

Der er planlagt samhørighedsfondsstøtte til de større infrastrukturprojekter vedrørende vandforsyning, kloakering og rensning af byspildevand samt håndtering af fast kommunalt affald.

Hovedformålene med forbedringen af vandforsyningen, kloakeringen og spildevandsrensningen er at sikre en væsentlig forøgelse af befolkningsdækningen og for vandforsyningens vedkommende at forbedre drikkevandskvaliteten, således at denne opfylder kravene i EF-direktiverne, samt øge forsyningssikkerheden.

	% af befolkningen, der berøres i 2006 (det portugisiske fastland)
Drikkevandsforsyning	95
Kloakering og spildevandsrensning	90
Håndtering af fast affald	98

Generelt er såvel vandforsyning som kloakering og spildevandsrensning omfattet af integrerede systemer med en "rygrad" af tværkommunale anlæg omfattende hele "vandcyklussen", der forvaltes af samme enhed. Disse tværkommunale systemer dækker normalt større dele af et eller flere afvandsingsområder i modsætning til tidligere, hvor de fleste kommuner havde deres egne individuelle systemer.

Den enhed, der forvalter disse systemer, er enten en af de offentlige virksomheder, som kommunerne nu ejer en stor del af, eller en tværkommunal sammenslutning med en særlig statut. I begge tilfælde har overdragelsen og fordelingen af forvaltningsansvaret for disse integrerede systemer krævet komplicerede forhandlinger og indgåelse af serviceaftaler mellem parterne.

Støtten fra Samhørighedsfonden vil blive suppleret med støtte fra EFRU til at bygge eller renovere de mindre lokale dele af anlæg, der indgår i de tværkommunale systemer. Denne tostrengede støttemekanisme kræver og vil fortsat kræve en tæt samordning mellem den overordnede tidsplan for projektudviklingen og prioriteringen for at sikre, at de overordnede systemer, dvs. Samhørighedsfondens "rygrad", og de mindre projekter integreres på en passende måde i de regionale programmer (Norte, Centro, Alentejo, Lisboa e Vale do Tejo, Algarve, Madeira e Açores).

I 2001 blev temagruppen vedrørende miljø etableret under EF-støtterammens overvågningsudvalg. En af temagruppens vigtigste opgaver er at overvåge implementeringen af den strategiske ramme for miljøsektoren i Portugal og rapportere herom.

2.2.2. Transport

Grækenland

Grækenlands strategiske referenceramme for transportsektoren blev godkendt via de operationelle programmer vedrørende dels veje, havne og byudvikling, dels jernbaner, lufthavne og bytransport i henholdsvis marts og april 2001. Ifølge den strategiske referenceramme er det planen at gennemføre interventioner med medfinansiering fra EFRU, navnlig med sigte på at:

- a) færdiggøre TEN-nettets vigtigste vejakser i Grækenland, nemlig PATHE- og EGNATIA-motorvejene, den IONISKE akse samt motorvejen Korinthos-Tripoli-Kalamata-/Sparti
- b) færdiggøre PATHE-jernbaneaksen og elektrificeringen heraf fra Athen til den bulgarske grænse
- c) færdiggøre og modernisere infrastrukturen i de to havne i Igoumenitsa og Heraklion og
- d) færdiggøre moderniseringen af lufttrafikkontrolsystemet i Grækenland.

Transportsektorens højeste prioriteter i den nuværende programmeringsperiode er – i overensstemmelse med den aftalte strategi – motorveje, jernbaner og havne.

Hensigten er især at fortsætte TEN-projektet ved at anlægge de prioriterede PATHE- og EGNATIA-motorveje.

På jernbaneområdet er det nødvendigt med en yderligere indsats for at færdiggøre PATHE-jernbaneaksen og elektrificeringen af Athen-Thessaloniki-Promachon-korridorerne.

Spanien

Som led i Kommissionens og Spaniens fælles overvejelser har de spanske myndigheder fremlagt et dokument om investeringerne i TEN-transport, som beskriver den generelle TEN-strategi for programmeringsperioden 2000-2006. De spanske myndigheder har suppleret dette dokument med en strategi for udnyttelsen af

støtten fra strukturfondene og Samhørighedsfonden, der bedre kan sikre, at der er sammenhæng mellem disse to instrumenter, og at de supplerer hinanden.

Strategien med at udnytte fondenes støtte til finansiering af investeringer i TEN-transport, der er relativt enkel og klar, kan sammenfattes således:

- De linjer med højhastighedstog, der er fastlagt i den strategiske ramme (Madrid-Barcelona-den franske grænse, Madrid-Valladolid, Madrid-Valencia og Córdoba-Málaga), er de hovedakser, der skal bidrage til en bedre intermodal balance og en mere rationel og miljøvenlig fordeling mellem transportformerne. Disse projekter er hovedprioriteten i perioden 2000-2006. Projektets høje prioritering og tværregionale karakter (bortset fra Córdoba-Málaga-linjen) bevirker, at Samhørighedsfonden vil blive hovedfinansieringskilden for tre af de fire linjer. Undtagelsen er Córdoba-Málaga-linjen, der vil blive medfinansieret af EFRU
- At de store jernbanelinjer alene medfinansieres af strukturfondene og Samhørighedsfonden, må ikke føre til, at ønsket om at give disse fonde en løftestangseffekt ved at indføre offentlige/private partnerskaber skubbes i baggrunden. For jernbaners vedkommende vil sådanne partnerskaber dog kun være mulige, hvis der indføres et konkurrencedygtigt takstsystem, der kan tiltrække trafik fra andre konkurrencedygtige transportformer (vej- og lufttransport), og som samtidig gør det muligt at opnå den tilstræbte ligevægt mellem transportformerne
- Investeringerne i højhastighedslinjerne vil ikke tjene deres formål, hvis de ikke ledsages af en udvikling af de konventionelle jernbanelinjer, således at fordelene ved de nye højhastighedslinjer kan udstrækkes til hele landet. Da Samhørighedsfonden ikke kan bidrage til opnåelsen af dette mål, synes en prioritering af EFRU-bevillingerne til dette formål at være løsningen, hvis alle mål 1-regioner skal have fordel af linjerne
- Med hensyn til vejtransport kan de store færdselsårer deles i to kategorier, nemlig dels veje, der skal supplere de eksisterende net, eller som forbinder de store transportakser, dels veje, der især har til formål at mindske belastningen i bestemte udviklede områder. Anlæg af de førstnævnte veje kræver nødvendigvis støtte fra fondene (EFRU). Indførelse af vejafgiftssystemer kan muligvis anspore den private sektor til at deltage i udviklingen af sidstnævnte veje
- Også havne og lufthavne må anses for meget vigtige transportinfrastrukturer. Men fordi havne og lufthavne er mindre arealkrævende end vej- og jernbaneinfrastrukturer, der er opbygget som net, er de lettere at finansiere, idet dette kan ske via prispolitikken for sø- og lufttransport. I Spanien er der oprettet offentlige organer med dette formål, der specifikt er ansvarlige for havne- og lufthavne. Det kan dog ikke udelukkes, at de investeringer, der er nødvendige for at reducere havnes og lufthavnes underskud, kræver en vis medfinansiering fra EF-fondene.

Irland

De irske myndigheder fremlagde deres strategiske referenceramme for transportsektoren i 2000. Referencerammen fungerer fortsat som grundlag for beslutninger om at støtte enkeltstående vej- og jernbaneprojekter. Det er forholdsvis enkelt at sikre en sammenhæng mellem de relevante strukturfondsprogrammer og Samhørighedsfondens prioritering, fordi støtten fra Samhørighedsfonden er koncentreret om et mindre antal store anlægsprojekter. De vigtigste af de prioriterede projekter er blevet udvalgt i begge undersektorer.

Referencerammen blev nærmere beskrevet i årsrapporten for 2000.

Portugal

I 2001 skete der ikke væsentlige ændringer i de strategiske hovedlinjer for Samhørighedsfondens støtte til transportsektoren.

Dog var Samhørighedsfondens indsats stærkt koncentreret om jernbaneprojekter, idet der blev ydet støtte til den egentlige igangsætning af moderniseringen af to vigtige strækninger på Norte-linjen, ligesom to ansøgninger vedrørende den sidste strækning af den direkte jernbaneforbindelse mellem Lissabon og Alentejo og Algarve blev godkendt.

Således er samtlige projekter vedrørende moderniseringen af nord/sydaksen under gennemførelse (bortset fra en mindre strækning af omfartsvejen omkring Lissabon), hvilket sammen med andre investeringer i moderniseringen af Algarve-linjen i 2004 vil muliggøre en forkortelse af rejsetiden mellem Lissabon og Faro på 2 timer og 45 minutter.

Det er hidtil ikke lykkedes at forbedre jernbanesektorens konkurrenceevne væsentligt i forhold til vejsektoren, når det drejer sig om person- og godstransport. Dette begrundes den større vægt, der i 2001 blev lagt på jernbanesektoren med henblik på at bidrage til opnåelsen af en bedre balance mellem transportformerne i hele landet.

Fondens støtte til investeringer i Lissabon/Faro-korridoren har allerede forbedret forbindelsen mellem det nationale jernbanenet og Sines-havnen, hvilket gør det lettere at håndtere de voksende godsmængder til og fra havnen, give denne jernbanelinje nyt liv og øge dens konkurrenceevne i forhold til vejtransporten, når det gælder rejser til Algarve.

De pågældende investeringer tager især sigte på renovering og fuldstændig elektrificering af jernbanelinjen, der herved bliver hurtigere, mere pålidelig og mere sikker. Det vil ligeledes blive muligt at indføre nye passagertjenester i form af pendlertog.

Endelig blev der i 2001 godkendt en metrostrækning i Lissabon, hvilket vil forbedre forbindelsen mellem metronettet og den internationale banegård "Oriente" og således give adgang til det internationale jernbanenet. Metroprojektet må også nødvendigvis få positive miljøkonsekvenser.

2.3. Budgettet og dets gennemførelse, forpligtelses- og betalingsbevillinger

2.3.1. Disponible budgetbevillinger

I henhold til artikel 4 i forordning nr. 1164/94, som ændret ved forordning nr. 1264/99 (samhørighedsfondsforordningen), er der for 2001 afsat forpligtelsesbevillinger på i alt 2 615 mio. EUR i 1999-priser til Samhørighedsfonden. Det endelige, pristalsregulerede beløb i budgettet udgør 2 715 mio. EUR.

I overensstemmelse med de nedre og øvre grænser for tildelingerne til de enkelte medlemsstater, som er fastsat i bilag I til samhørighedsfondsforordningen, er den vejledende fordeling af tildelingerne mellem landene følgende:

Land	Grænse		Grænse	
	Mio. EUR	%	Mio. EUR	%
Spanien	1.655	61,0%	1.723	63,5%
Grækenland	434	16,0%	488	18,0%
Irland	54	2,0%	163	6,0%
Portugal	434	16,0%	488	18,0%
Teknisk bistand	2		2	

Budgetmyndigheden har endvidere besluttet at afsætte 2 860 mio. EUR i betalingsbevillinger til Samhørighedsfonden.

I medfør af finansforordningens artikel 7 har Kommissionen besluttet at godkende fremførslen af 413,5 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger, den disponible saldo ultimo 2000 og fremførslen af 300 mio. EUR i betalingsbevillinger. De frigørelser, der blev gennemført i 2001 (10,9 mio. EUR) er annulleret.

2.3.2. Budgetgennemførelsen

Nedenstående tabeller viser den budgetmæssige udnyttelse af Samhørighedsfondens tildelinger i 2001 med angivelse af de til 2002 fremførte bevillinger.

Tabel over Samhørighedsfondens bevillingsudnyttelse i 2001 (i EUR)

<u>Forpligtelsesbevillinger</u>	<u>Opr. bev.</u>	<u>Bevægelser</u>	<u>Endelig tildeling</u>	<u>Udnyttet</u>	<u>Annull.</u>	<u>Fremfør. 2001</u>
Budget 2001	2.715.000.000	0	2.715.000.000	2.711.685.504	0	3.314.496
Bevillinger fremført fra 2000 (ikke udnyttede)	413.546.759	0	413.546.759	413.546.759	0	0
Genopførte bevillinger (frigørelse 2000)	0	0	0	0	0	0
Tilbagebetalte acountobeløb	0	0	0	0	0	0
I alt	3.128.546.759	0	3.128.546.759	3.125.232.263	0	3.314.496

<u>Betalingsbevillinger</u>	<u>Opr. bev.</u>	<u>Bevægelser</u>	<u>Endelig tildeling</u>	<u>Udnyttet</u>	<u>Annull.</u>	<u>Fremfør. 2001</u>
Budget 2001	2.860.000.000	0	2.860.000.000	1.983.398.232	876.601.768	0
Bevillinger fremført fra 2000 (ikke udnyttede)	300.000.000	0	300.000.000	0	300.000.000	0
Tilbagebetalte acountobeløb	0	0	0	0	0	0
I alt	3.160.000.000	0	3.160.000.000	1.983.398.232	1.176.601.768	0

I henhold til finansforordningens artikel 7 bortfalder de bevillinger, der ikke er disponeret over ved regnskabsårets afslutning, medmindre Kommissionen træffer en særlig beslutning om fremførsel. De fremførte forpligtelsesbevillinger er blevet udnyttet fuldt ud inden den 31. marts 2002. Der blev ikke fremført nogen betalingsbevillinger til 2002.

Nedenfor følger tabellerne over bevillingsudnyttelsen fordelt på lande og på projekttype (miljø, transport eller blandet).

Udnyttelse af bevillinger for 2001, inkl. bevillinger fremført til 2002

Forpligtelsesbevillinger for 2001 (inkl. bevillinger fremført til 2002)

<u>Land</u>	Miljø		Transport		Bland. Beløb	I alt	
	Beløb	% miljø	Beløb	% Transp.		Beløb	%
Spanien	865.912.007	51,7%	810.332.029	48,3%	0	1.676.244.036	61,8%
Grækl.	253.138.698	54,2%	214.261.684	45,8%	0	467.400.382	17,2%
Irland	39.734.066	34,6%	75.265.934	65,4%	0	115.000.000	4,2%
Portugal	237.919.087	52,2%	217.780.043	47,8%	0	455.699.130	16,8%
Teknisk bistand	0	0,0%	0	0,0%	656.452	656.452	
I alt	1.396.703.858	51,5%	1.317.639.690	48,5%	656.452	2.715.000.000	100,0%

Betalingsbevil. for 2001

<u>Land</u>	Miljø		Transport		Bland. Beløb	I alt	
	Beløb	% miljø	Beløb	% Transp.		Beløb	%
Spanien	647.308.574	66,1%	332.222.094	33,9%	0	979.530.668	49,5%
Grækl.	161.587.555	63,4%	93.393.201	36,6%	0	254.980.756	12,9%
Irland	203.731.649	65,5%	107.313.707	34,5%	0	311.045.356	15,7%
Portugal	201.503.013	46,5%	232.134.366	53,5%	0	433.637.379	21,9%
Teknisk bistand	0	0,0%	0	0,0%	4.204.073	4.204.073	
I alt	1.214.130.792	61,3%	765.063.368	38,7%	4.204.073	1.983.398.233	100,0%

For at vise udnyttelsen af forpligtelsesbevillingerne for 2001 er udnyttelsen af de bevillinger, der er fremført til 2002, inkluderet i tabellen ovenfor, mens udnyttelsen af de bevillinger, der blev fremført fra 2000 til 2001, ikke er medtaget.

Under budgetgennemførelsen i 2001 var det muligt at genoprette ligevægten i tildelingerne til de forskellige samhørighedslande, hvilket var nødvendigt, fordi tildelingerne for 2000 til en vis grad afveg fra de vejledende tildelinger, Kommissionen havde vedtaget. Lande, der som f.eks. Irland havde overskredet deres tildeling i 2000, fik reduceret deres tildelinger i 2001, og vice versa, som for Grækenlands vedkommende.

Tabellen nedenfor viser for de enkelte lande den akkumulerede udnyttelse i perioden 2000-2001 (ekskl. teknisk bistand):

Akkumuleret udnyttelse af forpligtelsesbevillingerne. i 2000-2001 (inkl.fremførsel. til n+1)

I mio EUR

Land	Gennemsnitlig procentdel	2000	2001	I alt
Spanien	61,02%	1.601,3	1.676,9	3.278,2
Grækenl.	16,81%	435,6	467,4	903,0
Irland	5,30%	169,6	115,0	284,6
Portugal	16,87%	450,8	455,7	906,5
I alt	100,00%	2.657,3	2.715,0	5.372,3

2.3.3. Budgetgennemførelsen for den foregående periode (1993-1999)

Der blev disponeret over samtlige forpligtelsesbevillinger for perioden 1993-1999 inden udløbet af den fastsatte frist (31.12.1999). Nedenfor vises indfrielsen i 2001 af de uindfrie forpligtelser (UF) for perioden 1993-1999

Indfrielse i 2001 af forpligtelserne for perioden 1993-1999

Land	Oppl. UF	Frigørelser	Betalinger	Endel. UF
Spanien	2.060.532.662	7.125.100	622.003.948	1.431.403.614
Grækenland	749.668.182	769.818	168.696.947	580.201.417
Irland	251.821.464	0	99.415.024	152.406.440
Portugal	320.356.542	2.414.493	162.610.592	155.331.457
Teknisk bistand	1.393.518	561.659	521.698	310.161
I alt	3.383.772.368	10.871.070	1.053.248.209	2.319.653.089

Ved udgangen af 2000 var de uindfrie forpligtelser for perioden 1993-1999 mindre end Samhørighedsfondens budget for ét år.

En væsentlig del af de uindfrie forpligtelser vedrørte projekter, der skulle videreføres i den nye programmeringsperiode 2000-2006. Dette indebærer, at indfrielsen af disse uindfrie forpligtelser vil ske på grundlag af mellemliggende betalinger og ikke saldobetalinger.

3. VEDTAGNE PROJEKTER OG AKTIONER

3.1. Samhørighedsfondens støtte til de enkelte støttemodtagende lande

3.1.1. Grækenland

I 2001 godkendte Kommissionen støtte fra Samhørighedsfonden på i alt 797,8 mio. EUR, hvoraf der blev disponeret over 398,2 mio. EUR i budgettet for 2001.

Når de forpligtelser, der blev indgået som følge af beslutninger truffet i de foregående år (69,2 mio. EUR) medregnes, blev der i 2001 disponeret over i alt 467,4 mio. EUR.

Tabellen nedenfor viser den samhørighedsfondsstøtte, der blev godkendt i 2001, samt det samlede beløb, der blev disponeret over i 2001.

	Støtteberettigede omkostninger i alt	SF-støtte i alt	Forpligtelser 2001*
Miljø	374.627.934	298.827.349	253.138.698
Transport	919.635.445	499.036.159	214.261.684
SF i alt	1.294.263.379	797.863.508	467.400.382
% miljø	29%	37%	54%
% transport	71%	63%	46%

* inklusive forpligtelser baseret på beslutninger truffet i 2001 og i de foregående år.

3.1.1.1 Miljø

I 2001 koncentrerede Samhørighedsfonden sin økonomiske støtte om følgende prioriterede indsatsområder: kloakering og spildevandsrensning, håndtering af fast affald, vandforsyning samt bekæmpelse af oversvømmelser. Målet var at afslutte interventionscyklussen for at fylde "hullerne" i de nuværende systemer og implementere den aftalte strategiske referenceramme.

I 2001 godkendte Kommissionen støtte fra Samhørighedsfonden på i alt 298,8 mio. EUR, hvoraf der blev disponeret over 242,8 mio. EUR i budgettet for 2001. Den godkendte støtte og de indgåede forpligtelser fordeler sig således:

- 21 nye projekter svarende til en samhørighedsfondsstøtte på i alt 280,2 mio. EUR blev godkendt i 2001, hvoraf der blev disponeret over 224,2 mio. EUR i budgettet for 2001. Nedenstående tabel viser de projekter, der blev godkendt i 2001:

Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkost-	Støtte	Forpligtelser 2001
		ninger i alt (i EUR)	Samhørig- hedsfonden (i EUR)	
CCI 2001GR16CPE 014	Anlæg og forbedring af vandforsynings- og kloaknettet, udvidelse af renseanlægget i LARISSA -kommune	25 000 000	18 750 000	15 000 000
CCI 2001GR16CPE013	Anlæg og forbedring af vandforsynings- og kloaknettet, udvidelse af renseanlægget i KARDITSA -kommune	20 000 000	15 000 000	12 000 000
CCI 2001GR16CPE 030	Udnyttelse af XIRIAS -bjergfloden	40 194 000	29 443 500	23 554 800
CCI 2001GR16CPE 016	Anlæg og forbedring af vandforsynings-, regnvands- og spildevandsnettene i Nafplio	11 372 000	8 529 000	6 823 200
CCI 2001GR16CPE 002	Integreret affaldshåndteringssystem i regionen Vestmakedonien (fase A)	12 974 868	9 731 151	7 784 921
CCI 2001GR16CPE 003	Interne og eksterne vandforsyningsnet i kommunen Kozani og tilgrænsende områder, telekontrol – telestyring af utætheder	27 940 000	20 955 000	16 764 000
CCI 2001GR16CPE 004	Anlæg af afløb (sektion II) i Vestattika	21 300 000	15 975 000	12 780 000
CCI 2001GR16CPE 005	Regnvands- og spildevandsledninger i den tilbageværende del af Preveza -kommune	10 271 460	7 703 595	6 162 876
CCI 2001GR16CPE 006	Vandforsyning og kloakering i Igoumenitsa -kommune	10 564 930	7 923 698	6 338 958
CCI 2001GR16CPE 001	Udvidelse – forbedring og modernisering af vandforsynings- og spildevandssystemerne i Ioannina -kommune	10 270 924	7 703 193	6 162 554
CCI 2001GR16CPE 007	Spildevandsnet og renseanlæg i byen Grevena	15 115 518	11 336 639	9 069 311
CCI 2000GR16CPE 007	Spildevands- og regnvandsledninger i byen Patras	14 271 500	10 703 625	8 562 900
CCI 2000GR16CPE 002	Vandforsyning til Patras fra floderne Piros og Parapiros : projektering og eksproprieringer	14 600 000	10 950 000	8 760 000
CCI 2000GR16CPE 003	Vandforsyning til den udvidede region omfattende øerne Korfu og Paxi : første fase, projektering og eksproprieringer	10 271 460	7 703 595	6 162 876
CCI 2001GR1-CPE-024	Spildevandsnet og anlæg til rensning af spildevand fra rådhuset i Chalastra	19 515 000	14 636 250	11 709 000
CCI 2000GR16CPE023	Spildevands- og regnvandsledninger til rådhuset i Kilkis	15 800 000	11 850 000	9 480 000
CCI 2001GR16CPE022	Udvidelse og forbedring af vandforsynings- og spildevandsledninger til rådhuset i Serres	11 000 000	8 250 000	6 600 000
2001-GR-16-C-PE-026	Anlæg af spildevands- og regnvandsledninger til rådhusene i Iraklio og Alikarnassos samt forbedring af renseanlægget i Iraklio – Kreta	21 302 274	15 976 706	12 781 365
2001-GR-16-C-PE-009	Anlæg af kloaknet til brug for fire kommunkontorer i byen CHANEA – Kreta	19 000 000	14 250 000	11 400 000
2001-GR-16-C-PE-025	Vandforsynings-, spildevands- og regnvandsledninger – Korfu	20 000 000	15 000 000	12 000 000
2001-GR-16-C-PE-008	Vandforsynings-, spildevands- og regnvandsledninger til rådhuset i Ermopolis, Syros	23 864 000	17 898 000	14 318 400
I alt		374 627 934	280 268 952	224 215 161

- I 2001 godkendte Kommissionen syv anmodninger om ændring af beslutninger truffet de foregående år. Samhørighedsfondsstøtten beløber sig til 18,5 mio. EUR, og der blev disponeret over hele beløbet i budgettet for 2001

Nedenstående tabel viser de ændrede beslutninger, der blev vedtaget i 2001:

Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkost-	Støtte	Forpligtelser 2001
		ninger i alt (i EUR)	Samhørig- hedsfonden (i EUR)	
CCI 1994GR16CPE 003 94/09/61/029-3	Spildevandsledninger og renseanlæg i Pyrgos -kommune	1 230 618	984 494	984 494
CCI 1995GR16CPE 001 95/09/61/011-10	Evinos -dæmningen: elektromekaniske installationer	990 500	742 875	742 875
CCI 1994GR16CPE 001 94/09/61/027-3, 078	Spildevandsledninger og udvidelse af renseanlæg i Markopoulo -kommune, spildevandsledninger i Kalyvia -kommune og spildevandsledninger i Kouvaras -kommune	10 867 161	8 145 814	8 145 814
CCI 1994GR16CPE 087 94/09/61/024	Spildevandsledninger og renseanlæg i Parga -kommune	2 680 000	2 144 000	2 144 000
CCI 1994GR16CPE 076 94/09/61/034	Renovering af losseplads i Ano Liossia	6 670 000	5 336 000	5 336 000
CCI 1994GR16CPE055	Kloaknet og renseanlæg i Soufli -kommune	440 518	352 414	352 414
CCI 1994GR16CPE074	Kloaknet og renseanlæg i Didymoteicho	1 066 000	852 800	852 800
I alt		23 944 797	18 558 397	18 558 397

- Herudover blev der på grundlag af en beslutning truffet det foregående år disponeret over 10,4 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger i budgettet for 2001 (vandforsyning til Thessaloniki-Aliakmon)

- Endelig forelagde Grækenland 54 anmodninger om ændringer uden økonomiske konsekvenser, som blev godkendt af Kommissionen. De ændrede beslutninger vedrører mindre fysiske ændringer, reallokeringer i finansieringsplanen samt ekstraarbejder.

3.1.1.2 Transport

I henhold til de støttebeslutninger, der blev godkendt i 2001 af Kommissionen, beløber støtten fra Samhørighedsfonden til transportsektoren sig til 499 mio. EUR, hvoraf der blev disponeret over 214 mio. EUR på budgettet for 2001.

Den godkendte støtte og de samlede forpligtelsesbevillinger fordeler sig således:

- Seks nye projekter repræsenterende støtte fra Samhørighedsfonden på i alt 400,5 mio. EUR blev godkendt i 2001, og heraf blev der disponeret over 120,5 mio. EUR i budgettet for 2001. Nedenstående tabel viser de nye projekter, der blev vedtaget i 2001:

PROJEKT BETEGNELSE	Forpligtelser	Jernbaner	Motorveje	Omkost-ninger i alt	SF-støtte
2000GR16CPT004 Anlæg af ny jernbanelinje til Limena Ikoniou	31.823.091	31.823.091		143.000.000	71.495.710
2001GR16CPT003 Egnatia-strækningen af Nymfopetra-Rentina-Asprovalta	17.905.500		17.905.500	160.580.675	88.428.566
2001GR16CPT001 Korinthos-Tripolis-Megalopolis-Kalamata-vejen	3.520.000		3.520.000	8.000.000	4.400.000
2001GR16CPT004 Via EGNATIA, METSOVO-udfletning-PANAGIA	32.070.941		32.070.941	255.710.613	140.814.720
2000GR16CPT005 Arta-Filippiada-omkørsel	21.336.120		21.336.120	48.500.000	26.670.150
2000GR16CPT006 Agrinio-omkørsel	13.829.985		13.829.985	125.000.000	68.737.500
I alt	120.485.637	31.823.091	88.662.546	740.791.288	400.546.646

- Kommissionen godkendte tre anmodninger om ændringer af beslutninger truffet de foregående år. Støtten fra Samhørighedsfonden beløber sig til 98,5 mio. EUR, hvoraf der blev disponeret over 35 mio. EUR i budgettet for 2001. Nedenstående tabel viser de ændringer, der blev vedtaget i 2001:

PROJEKT BETEGNELSE	Forpligtelser	Motorveje	Omkost-ninger i alt	SF-støtte
1994GR16CPT941 PATHE-strækningen Raches-Agroinvest (240 km – 244 km)	3.651.817	3.651.817	15.601.387	8.591.372
1994GR16CPT942 " PATHE-strækningen: SKOTINA-LITOHORO-DION-KATERINI	6.586.212	6.586.212	28.537.050	15.714.783
940833036 940965016-k SAMHØRIGHED - VIA EGNATIA, STRÆKNINGEN DODONI-TUNNELLEN	24.709.462	24.709.462	134.705.720	74.183.358
I alt	34.947.491	34.947.491	178.844.157	98.489.513

- Herudover er der på grundlag af beslutninger truffet i de foregående år blevet indgået forpligtelser til et beløb af 58,8 mio. EUR over budgettet for 2001
- Endelig forelagde Grækenland 11 anmodninger om ændringer uden økonomiske konsekvenser, som blev godkendt af Kommissionen. De ændrede beslutninger vedrører mindre fysiske ændringer, reallokeringer i finansieringsplanen samt ekstraarbejde.

3.1.2. Spanien (inkl. regionerne i den yderste periferi)

Kommissionen har godkendt en samhørighedsfondsstøtte på 2 213 mio. EUR, hvoraf der blev disponeret over 1 677 mio. EUR i budgettet for 2001. Disse forpligtelser,

hvoraf 51,7% er afsat til miljøsektoren og 48,3% til transportinfrastrukturer, vedrører dels nye beslutninger truffet i 2001, dels ændringer af tidligere truffne beslutninger eller årlige trancher i forbindelse med tidligere beslutninger. Nedenstående tabel viser fordelingen af støtten på sektorer:

	Støtteberetti-gede omkostninger i alt* (mio. EUR)	Støtte i alt* (mio. EUR)	Forpligtelser 2001* (mio. EUR)
Miljø	1.400	1.092	867
Transport	1.621	1.121	810
SF i alt	3.020	2.213	1.677

% miljø	50,5 %	49,3 %	51,7 %
% transport	49,5 %	50,7 %	48,3 %

* afrundede tal

3.1.2.1 Miljø

Samhørighedsfonden koncentrerer fortsat sin økonomiske støtte om de tre prioriterede indsatsområder: vandforsyning, kloakering og spildevandsrensning samt håndtering af fast kommunalt affald, industriaffald og farligt affald. Som en undtagelse blev der i 2001 godkendt tre bymiljøprojekter med henblik på at afslutte anden fase af tidligere vedtagne projekter. Målet var at hjælpe kommunerne og regionerne med at forbedre drikkevands- og spildevandsledningerne samt affaldsindsamlingen og -håndteringen.

Samhørighedsfondens bidrag til de enkelte sektorer viser, at størstedelen af miljøbevillingerne fortsat anvendes på kloakering og spildevandsrensning og i 2001 også på affaldshåndtering.

Sektor	Støttebe-rettigede omkost-ninger i alt (mio. EUR)	Støtte i alt (mio. EUR)	% af støtten	Forpligtelser 2001 (mio. EUR)
Vandforsyning	267,13	218,19	19,99	162,66
Kloakering og Spildevandsrensning	575,99	464,94	42,59	375,50
Håndtering af fast affald	550,63	403,75	34,33	301,37
Bymiljø	41,23	32,98	3,02	26,38
Teknisk bistand	0,95	0,81	0,07	0,65
I alt	1.456,24	1.137,94	100,00	866,56

Vandforsyning

I 2001 udgjorde fællesskabsstøtten til vandforsyning 218,2 mio. EUR svarende til 20% af miljøbevillingerne.

De finansierede vandforsyningsprojekter vil især gøre det muligt i overensstemmelse med fællesskabsdirektiverne at sikre tilstrækkelige drikkevandsforsyninger og kvaliteten af det vand, der distribueres til forbrugerne. Projekterne tager sigte på dels at forbedre drikkevandskvaliteten i flere byer som f.eks. i hele Granada-området og provinserne Murcia og Alicante (ved at anlægge en underjordisk kanal, der kan lede vand af høj kvalitet til disse områder), dels at løse tørkeproblemerne i Córdoba-provinsen (Colada-dæmning) og Huelva-provinsen (regionen Andevalo).

VANDFORSYNING – projekter vedtaget i 2001			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkost-ninger i alt (mio. EUR)	SF-støtte (mio. EUR)
2000 ES 16 C PE 008	Vandforsyning i Guadiana-afvandingsområdet: Colada-dæmningen	17.516.490	13.137.367
2000 ES 16 C PE 010	Vandforsyning i Segura-afvandingsområdet	77.957.530	66.263.900
2000 ES 16 C PE 011	Vandforsyning i Ebro-afvandingsområdet	10.789.700	9.171.245
2000 ES 16 C PE 074	Vandforsyning på Canarias. 2001 – Gruppe I	18.030.380	14.424.304
2000 ES 16 C PE 078	Vandforsyning i Duero-afvandingsområdet – 2001	5.389.000	4.311.200
2000 ES 16 C PE 094	Vandforsyning i Tajo-afvandingsområdet – 2001	12.578.895	10.063.116
2000 ES 16 C PE 113	Vandforsyning i Ebro-afvandingsområdet – 2001 – Gruppe 1	7.301.580	5.841.264
2000 ES 16 C PE 115	Vandforsyning i Guadiana-afvandingsområdet – 2001 – Gruppe 1	19.474.109	15.579.287
2000 ES 16 C PE 121	Vandforsyning i Norte-afvandingsområdet – Gruppe 2001	13.639.823	10.911.858
2000 ES 16 C PE 133	Vandforsyning i Guadiana-afvandingsområdet: Andevalo-regionen	14.274.020	11.419.216
2001 ES 16 C PE 002	Vandforsyning i Lorca og Puerto Lumbreras	10.691.899	9.088.114
2001 ES 16 C PE 020	Vandforsyning på Canarias. 2001 – Gruppe II	5.201.930	4.161.544
2001 ES 16 C PE 023	Vandforsyning i Norte-afvandingsområdet: Asturias, 2001	8.187.144	6.549.715
2001 ES 16 C PE 039	Vandforsyning i den nordøstlige del af de sammensluttede Montejurra-kommuner	9.991.826	7.993.461
2001 ES 16 C PE 040	Drikkevandsforsyning i Granada-området	28.170.639	22.536.511

Spildevandsrensning

Denne sektor modtog i 2001 den største andel af Samhørighedsfondens miljøbevillinger, nemlig 465 mio. EUR svarende til 43% af miljøbevillingerne. Også i 2001 var indsatsen koncentreret om gennemførelse af direktiv 91/271/EØF og udarbejdelse af den nationale plan for kloakering og spildevandsrensning.

Der blev vedtaget 32 beslutninger om projekter og projektgrupper vedrørende de vigtigste afvandingsområder samt en beslutning om ændring af et allerede vedtaget projekt. Disse projekter vedrører forbedring af spildevandsnet, samlebrønde og renseanlæg.

SPILDEVANDSRENSNING – projekter vedtaget i 2001			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkost-ninger i alt (mio. EUR)	SF-støtte (mio. EUR)
2000ES16CPE005	Kloakering og rensning i Segura-afvandingsområdet	35 812 000	28 649 600
2000ES16CPE026	Kloakering og rensning i Guadalquivir-afvandingsområdet: Entorno de Doñana	5 051 000	4 293 350
2000ES16CPE040	Kloakering og rensning i País Vasco – Norte III-afvandingsområdet	18 288 000	14 630 400
2000ES16CPE067	Kloakering og rensning i Guadiana-afvandingsområdet: Campiña Sur, Guadajira-floden og Vegas Bajas	55 593 000	47 254 050
2000ES16CPE068	Kloakering og rensning i Júcar-afvandingsområdet: EDAR de Alzira	22 291 000	18 947 350
2000ES16CPE070	Kloakering og vandforsyning i Duero-afvandingsområdet 2001	8 765 589	7 012 471
2000ES16CPE073	Kloakering og rensning i Canarias	14 311 412	11 449 130
2000ES16CPE075	Kloakering og rensning i Guadiana-afvandingsområdet – (Gruppe 2001)	7 947 582	6 358 065
2000ES16CPE077	Kloakering og vandforsyning i Sur- og Guadalquivir-afvandingsområderne	16 740 149	13 392 119
2000ES16CPE079	Kloakering i Duero-afvandingsområdet 2001 – Gruppe 1	12 389 685	9 911 748
2000ES16CPE080	Kloakering og rensning i Júcar-afvandingsområdet – 2001 – Gruppe 1	9 573 982	7 659 186
2000ES16CPE082	Kloakering og rensning i lokalområder i Cataluña, Ebro-afvandingsområdet – Gruppe 2000	25 831 026	20 664 821
2000ES16CPE085	Kloakering i Norte III-afvandingsområdet: País Vasco – 2001 – Gruppe 2	24 392 387	19 513 910
2000ES16CPE086	Samlet vandforvaltning i Ripoll-bækkenet – Sabadell	11 665 762	9 332 610
2000ES16CPE090	Kloakering og rensning i Guadalquivir-afvandingsområdet – 2001 – Gruppe 1	17 256 819	13 805 455
2000ES16CPE096	Kloakering i Norte-afvandingsområdet: Galicia – Gruppe 2001	20 013 023	16 010 418
2000ES16CPE097	Kloakering i Norte-afvandingsområdet: Asturias – Gruppe 2001	7 999 745	6 399 796
2000ES16CPE104	Renovering af bykloaknettet i Terrasa	10 453 800	8 363 040
2000ES16CPE105	Kloakering og rensning i Guadalquivir-afvandingsområdet – 2001 – Gruppe 2	17 465 354	13 972 283
2000ES16CPE129	Kloakering på Baleares – 2001 – Gruppe 1	4 818 960	3 855 176
2001ES16CPE015	Kloakering i Duero-afvandingsområdet 2001 – Gruppe 2	18 858 662	15 086 930
2001ES16CPE016	Kloakering i Guadiana-afvandingsområdet – 2001 – Gruppe 2	8 791 770	7 033 416
2001ES16CPE018	Kloakering i Ebro-afvandingsområdet: Cataluña-bækkenet 2001 – Gruppe 3	24 707 273	19 765 818
2001ES16CPE022	Kloakering og vandforsyning Norte-afvandingsområdet – Galicia – 2001	8 589 716	6 871 773
2001ES16CPE032	Kloakering i Norte-afvandingsområdet: Galicia – 2001 – Gruppe 2	10 605 737	8 483 790
2001ES16CPE034	Kloakering i Ebro-afvandingsområdet – 2001 – Gruppe 2	7 632 857	6 106 286
2001ES16CPE036	Kloakering i Norte-afvandingsområdet: Galicia – 2001 – Gruppe 3	24 446 167	19 556 934
2001ES16CPE048	Kloakering i Norte-afvandingsområdet: Asturias – 2001 – Gruppe 2	15 379 899	12 303 919
2001ES16CPE049	Kloakering i Norte-afvandingsområdet: País Vasco – 2001 – Gruppe 1	27 456 928	21 965 542
2001ES16CPE051	Kloakering i Canarias-afvandingsområdet – 2001 – Gruppe 2	6 521 500	5 217 200
2001ES16CPE056	Kloakering og rensning i Tajo-afvandingsområdet – 2001 – Gruppe 2	35 472 793	28 378 234
2001ES16CPE061	Kloakering i Tajo-afvandingsområdet – 2001 – Gruppe 3	18 703 718	14 962 974

Affald

Med henblik på gennemførelsen af den nationale affaldsplan, der blev godkendt i 2000, fremlagde de spanske myndigheder mange affaldsprojekter.

For 2001 blev 23 beslutninger om affaldshåndtering og én beslutning om ændring af et tidligere vedtaget projekt vedtaget. De fleste af projekterne vedrørte enkeltkommuner eller kommuner samlet i selvstyrende samfund. Der blev bevilget en støtte på 375 mio. EUR svarende til 34% af de samlede miljøbevillinger.

Der blevet givet høj prioritet til projekter vedrørende fast kommunalt affald, herunder kildesortering, komposterings- og genbrugsanlæg, biogasanlæg, affaldssugesystemer samt lukning af lossepladser, f.eks. Valdemingómez-lossepladsen i Madrid med efterfølgende energimæssig udnyttelse af den genererede gas.

AFFALD – Projekter vedtaget i 2001			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkost-ninger i alt (mio. EUR)	SF-støtte (mio. EUR)
2000ES16CPE002	Anlæg til industriel udnyttelse af almindeligt fast kommunalt affald og industriaffald i Cantabria	65 194 920	15 405 578
2000ES16CPE014	Affaldshåndteringsforanstaltninger i Asturias 2001 – Gruppe 1	8 668 100	1 134 000
2000ES16CPE018	Affaldshåndteringsforanstaltninger i Castilla-La Mancha	20 709 900	16 567 920
2000ES16CPE020	Affaldshåndteringsforanstaltninger i Extremadura (anden fase af den overordnede plan)	16 972 500	13 578 000
2000ES16CPE029	Affaldshåndteringsforanstaltninger i Murcia	11 083 500	8 866 800
2000ES16CPE069	Anlæg til biometanisering og kompostering af nedbrydelige dele af det faste kommunale affald, herunder energimæssig udnyttelse af gassen fra Pinto-lossepladsen	45 580 758	36 464 606
2000ES16CPE132	Affaldssugesystem – fast kommunalt affald i Palma de Mallorcas historiske bymidte	15 311 600	12 249 280
2000ES16CPE138	Affaldshåndtering i Andalucía – 2001 – Gruppe 1	31 636 559	25 309 247
2000ES16CPE140	Affaldshåndtering i Castilla-La Mancha – 2001 – Gruppe 1	16 564 736	13 251 789
2000ES16CPE141	Affaldshåndtering i det selvstyrende samfund Castilla-León – 2001	35 517 017	28 413 614
2000ES16CPE146	Affaldshåndtering i Melilla	3 792 471	3 033 977
2001ES16CPE005	Kildesortering i Zarzquemada Sur og udvikling af kildesorteringssystem i Zarzquemada Norte	10 930 910	8 744 728
2001ES16CPE007	Affaldshåndtering Andalucía – 2001 – Gruppe 2	16 348 755	13 079 004
2001ES16CPE009	Affaldshåndtering i Asturias – 2001	12 899 865	10 319 892
2001ES16CPE010	Affaldshåndtering i Cataluña – 2001	16 088 089	12 870 471
2001ES16CPE011	Affaldshåndtering i Galicia – 2001 – Gruppe 1	10 070 843	8 056 674
2001ES16CPE012	Affaldshåndtering i Madrid – 2001 – Gruppe 2	76 785 683	61 428 546
2001ES16CPE014	Underjordiske beholdere til fast kommunalt affald i Cantabria	3 355 297	2 684 238
2001ES16CPE026	Affaldshåndtering i Valencia-samfundet – 2001 – Gruppe 2	39 256 200	31 404 960
2001ES16CPE030	Anlæg til behandling, genbrug og udnyttelse af fast kommunalt affald i det selvstyrende samfund La Rioja	9 766 446	7 813 157
2001ES16CPE045	Affaldshåndtering i Galicia – 2001 – Gruppe 2	26 270 031	21 016 025
2001ES16CPE046	Kommunesammenslutningens biometaniseringsplan for håndtering af fast kommunalt affald i La Ribera – Navarra	4 577 603	3 662 082

Bymiljø

Undtagelsesvis er der truffet tre beslutninger om bymiljø. Disse projekter svarer til anden fase af tidligere godkendte projekter, som herved færdiggøres. I 2001 modtog denne sektor 33 mio. EUR i støtte svarende til 3% af de samlede miljøbevillinger.

BYMILJØ – projekter vedtaget i 2001			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkost-ninger i alt (mio. EUR)	SF-støtte (mio. EUR)
2000ES16CPE043	Genoprettelse af floderne i Pamplona: Arga (anden fase), Elorz og Sadar	10 800 638	8 640 510
2000ES16CPE061	Miljømæssig genoprettelse af den sidste del af Besos-flodløb. Fase II	16 275 417	13 020 333
2001ES16CPE060	Revitalisering af bymiljøet i kommuner i det selvstyrende samfund Cataluña	14 149 877	11 319 901

Teknisk bistand

Der er ydet 812 268 EUR i teknisk bistand til forvaltningen af Samhørighedsfonden i denne periode. Bistanden har til formål at forbedre kvaliteten af støtteansøgningerne, forbedre evalueringen og overvågningen af projekterne, forbedre styringen af kontrolbesøgene samt lette de selvstyrende samfunds og kommunernes forvaltning af Samhørighedsfonden.

Regioner i den yderste periferi

Aktionerne tager fortsat hensyn til den betydning, der tillægges udviklingen af regionerne i den yderste periferi (Canarias), og som bekræftes i Kommissionens rapport KOM/2000/0147 om foranstaltninger til gennemførelse af traktatens artikel 299, stk. 2. Fællesskabsstøtten udgør 35 mio. EUR.

Drikkevandsforsyning

Samhørighedsfonden lægger særlig vægt på drikkevandsforsyningen på Canarias på grund af de særlige forhold, der gør sig gældende her. De i 2001 fremlagte aktioner viderefører indsatsen for at forbedre vandforsyningsnettene i almindelighed.

Spildevandsrensning

Canarias halter bagefter på dette område, og der bliver gjort en stor indsats for at opnå en væsentlig forbedring af vandkvaliteten. I de i 2001 fremlagte aktioner lægges der vægt på en forbedring af renseanlæggene.

Affald

Canarias har, fordi de er øer, store problemer med affaldshåndteringen. Samhørighedsfonden har gjort en indsats for at afhjælpe problemerne og etablere basisinfrastrukturen. Tidligere påbegyndte aktioner vedrørende etablering af miljøinstallationer videreføres.

3.1.2.2 Transport

Ser man på samtlige støttebeslutninger, som Kommissionen godkendte i 2001, fremgår det, at transportsektoren tegnede sig for 51% af den samlede støtte og 48,3% af de indgåede forpligtelser.

I 2001 vedtog Kommissionen i alt 12 beslutninger om finansiering af transportprojekter, der kræver investeringer på i alt 1 621 mio. EUR. Der blev godkendt en støtte på 1 121 mio. EUR.

Fordelingen efter transportform fremgår af nedenstående tabel:

Transportform	Støttebe-rettigede omkostninger i alt (mio. EUR)	SF-støtte (mio. EUR)	% af støtten	Forpligtelser 2001 (mio. EUR)
Veje	183,5	156,0	13,9	91,6
Jernbaner	1.055,9	762,7	68,0	651,7
Havne	381,6	202,2	18,1	67,0
I alt	1.621,0	1.120,9	100,0	810,3

Vejnettet

På vejtransportområdet blev der i 2001 fortsat givet høj prioritet til arbejdet med at anlægge veje, der forbinder Spanien med Frankrig, samt anlæg af forbindelsesveje mellem TEN-vejnet.

I 2001 godkendte Kommissionen støtte til begge de projekter, der var fremlagt af de spanske myndigheder. Projekterne vedrører ringvejen omkring Zaragoza, der er et vigtigt knudepunkt, og en del af den tværgående akse i Cataluña mellem Cervera og Santa María del Camí. Dette arbejde lukker det sidste "hul" i denne vigtige kommunikationsakse.

Nedenstående tabel viser de vejprojekter, der blev vedtaget i 2001:

VEJE – projekter vedtaget i 2001			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Støtteberet-tigede omkostninger (mio. EUR)	SF-støtte (mio. EUR)
2001.ES.16.C.PT.011	Autovía Cervera -S.M. Camí	128,2	108,9
2001.ES.16.C.PT.013	Autovía Ronda Sur, Zaragoza	55,3	47,0
I ALT		183,5	155,9

Jernbanenettet

I 2001 fortsatte indsatsen til fordel for investeringerne i højhastighedslinjen Madrid-Barcelona-den franske grænse. Denne jernbanelinje er et af de store projekter, der blev udpeget som prioriterede projekter af Det Europæiske Råd i Essen (9.-10. december 1994). De beslutninger, der blev godkendt i 2001, vedrører især strækningen i det selvstyrende samfund Cataluña i retning mod Barcelona.

JERNBANER – projekter vedtaget i 2001			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Støtteberet-tigede omkostninger (mio. EUR)	SF-støtte (mio. EUR)
98.11.65.002 Ændring	HHT (Madrid – Lleida)	141,1	101,7
Diverse projekter	HHT (Lleida - Tarragona - Martorell)	914,8	660,9
I alt		1.055,9	762,6

Havne

I 2001 ydede Samhørighedsfonden støtte til udvidelsen af Barcelonas havn. Støtten vedrører alene visse faser af havneudvidelsen, nærmere bestemt de to læmoler (øst og syd) og visse korrigerende foranstaltninger til at reducere udvidelsens miljømæssige følger. Disse arbejder indgår i den overordnede plan for Barcelonas havn, som omfatter alle faser af havneudvidelsen.

Den overordnede plan for havnen omfatter foranstaltninger til fjernelse af de største strukturelle flaskehalse i Barcelonas havn: pladsmangel og jernbaneforbindelserne til det øvrige Europa.

Udvidelsen af Barcelonas havn er et projekt af fælles interesse som omhandlet i artikel 7 i beslutning nr. 1692/96/EF om Fællesskabets retningslinjer for udvikling af det transeuropæiske transportnet (TEN). Med sin økonomiske støtte yder Samhørighedsfonden et afgørende bidrag til udvidelsesprojektets overlevelse.

Samhørighedsfondens bidrag til dette projekt udgør 202 mio. EUR. Ud over Samhørighedsfonden bidrager også Den Europæiske Investeringsbank i finansieringen af andre faser af den overordnede plan med 250 mio. EUR.

3.1.3. Irland

I 2001 godkendte Kommissionen kun samhørighedsfondsstøtte til ét ny projekt i Irland – støtten var på i alt 87,1 mio. EUR, hvoraf der blev disponeret over 37,8 mio. EUR i budgettet for 2001. Fire andre forpligtelser blev indgået i 2001 til et beløb af i alt 77,2 mio. EUR (den første årlige tranche eller senere trancher vedrørende allerede vedtagne projekter). Forpligtelsesmønsteret er påvirket af størrelsen af tildelingen til Irland og af de senere års tendens til at gå bort fra støtte til mindre projekter og i stedet støtte store projekter med flerårige budgetter.

For perioden 2000-2006 tilstræbes der en balance mellem forpligtelsesbevillingerne til henholdsvis transport- og miljøprojekter, og det går den rigtige vej, idet forholdet har ændret sig fra 19,3%/80,7% i 2000 til 38,0%/62,0% i 2000-2001. Når der er tale om en mindre gruppe store projekter, er det forholdsvis vanskeligt at sikre balancen i de enkelte år. Målet er dog stadig at opnå en 50:50-balance over hele programmeringsperioden.

Ni projekter fra perioden 1993-1999 blev også afsluttet, og de endelige rapporter for fem andre projekter blev behandlet i 2001. Der blev tillige foretaget 22 projektændringer vedrørende beslutninger fra perioden 1993-1999.

IRLAND – PROJEKTER STØTTET I 2001-SPILDEVANSRENSNING			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Projekt/forpligtelsestype	Forpligtelser 2001 (mio. EUR)
2000 IE 16 C PE 001	Spildevandsrensning, Dublin-regionen (fase V)	Anden årlige tranche	16,27
1999 IE 16 C PE 002	Hovedkloak, Limerick (fase III)	Anden årlige tranche	23,46
		<i>I ALT</i>	39,73
IRLAND – PROJEKTER STØTTET I 2001 VEJE			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Projekt/forpligtelsestype	Forpligtelser 2001 (mio. EUR)
2000 IE 16 C PT 001	M50 South Eastern-motorvejen (fase II)	Første årlige tranche	37,88
2000 IE 16 C PT 002	M1 Cloghran - Lissenhall (fase II)	Anden årlige tranche	19,40
2000 IE 16 C PT 003	M1 Lissenhall Balbriggan	Første årlige tranche ⁽¹⁾	17,98
		<i>I ALT</i>	75,26

(1) støtten var blevet vedtaget i december 2000.

3.1.3.1 Miljø

De to prioriterede indsatsområder i miljøsektoren i denne programmeringsperiode er indsamling og rensning af spildevand samt håndtering af fast kommunalt affald.

Indsamling og rensning af spildevand

Intet nyt projekt blev støttet i 2001.

Fast affald

Intet nyt projekt blev støttet i 2001.

3.1.3.2 Transport

I lighed med miljøsektoren er der kun to prioriterede indsatsområder i transportsektoren i denne programmeringsperiode: veje og offentlig transport.

Veje

I 2001 blev der truffet én beslutning om støtte, og den vedrørte anlægsfasen i et tidligere støttet motorvejsprojekt. Projektet vedrører en strækning på M50, en højt prioriteret vej, der er en del af det transeuropæiske transportnet.

Veje Projekter vedtaget i 2001			
Projekt nr.	Projekt-betegnelse	Støtteberet-tigede omkostninger i alt (mio. EUR)	SF-støtte (mio. EUR)
2000/IE/16/C/PE/001	M50 South Eastern-motorvejen (fase II)	87,1	74,0

Formålene med M50-projektet kan sammenfattes således:

M50 South Eastern-motorvejen (fase II): M50 South Eastern-motorvejen er en del af Dublins M50-ringvej, som igen er en del af E01 mellem havnene i Larne og Rosslare. Projektet er "det manglende led" i rækken af projekter til færdiggørelse af C-motorringvejen omkring Dublin. Samhørighedsfonden ydede også støtte til fase I

(planlægning og opmåling) omfattende detailprojektering, terrænundersøgelse samt VVM. Kommissionen bidrager til finansieringen af bygge- og anlægsomkostningerne for ca. 8,6 km af selve motorvejen samt broer mv. og tre udfletninger.

Kommissionen og de irske myndigheder har i lighed med tidligere prioriterede vejprojekter støttet af Samhørighedsfonden og i betragtning af de omfattende anlægsarbejder, der er forbundet med projekterne i forhold til den begrænsede samhørighedsfondsstøtte, der er til rådighed, aftalt, at den støtte, der ydes til projekterne, skal anvendes til udvalgte anlægsarbejder.

Jernbaner

Intet nyt projekt blev støttet i 2001.

3.1.4. Portugal

I 2001 godkendte Kommissionen 16 nye projekter, hvortil der blev ydet i alt 566,7 mio. EUR i støtte, hvoraf der blev disponeret over 327,7 mio. EUR i budgettet for 2001.

Nedenstående tabel viser forpligtelserne for 2001, når de forpligtelser, der blev indgået for projekter vedtaget i de foregående år, som påvirker budgettet for 2001, medregnes:

	Støtteberettigede omkostninger i alt (mio. EUR)	SF-støtte i alt (mio. EUR)	Forpligtelser 2001 (mio. EUR)
Miljø 2001	457	302,3	231,7
Transport 2001	354,7	264,4	96
Miljø, foregående år	116,8	64,6	6,3
Transport, foregående år	649,4	504,5	121,8
I alt	1577,9	1135,8	455,8

3.1.4.1. Miljø

I lighed med den foregående programmeringsperiode er de vigtigste prioriteter for perioden 2000-2006 spildevandsrensning, drikkevandsforsyning samt håndtering af kommunalt affald. Det skal bemærkes, at Portugal i overensstemmelse med retningslinjerne i rammedirektivet vedrørende vandpolitiske foranstaltninger har valgt en ny vandforvaltningsmodel. De fremlagte projekter tager deres udgangspunkt i afvandingsområder og omfatter hele vandcyklussen, dvs. indsamling, behandling og distribution af drikkevand samt behandling af spildevand (kloakering). Derfor viser nedenstående tabel alene tallene for hele vandsektoren under ét og tallene for kommunalt affald.

I 2001 vedtog Kommissionen således 12 nye miljøprojekter, heraf syv vedrørende vandsektoren og fem vedrørende kommunalt affald.

	Støtteberettigede omkostninger i alt (mio. EUR)	Finansiel støtte (mio. EUR)	% af samlet miljøstøtte	Forpligtelser 2001 (mio. EUR)
Vandsektoren under ét	301	185,2	61,3 %	148,2
Kommunalt affald	156	117,1	38,7 %	83,4
Projekter fra tidligere år	-	-	-	6,3
I alt	457	302,3	100 %	237,9

Vandsektoren

Støtten fra Samhørighedsfonden i den foregående programmeringsperiode var koncentreret om regionerne med den største befolkningstæthed. I indeværende periode er en del af indsatsen, som det allerede var tilfældet sidste år, rettet mod de mindre befolkede regioner, herunder den selvstyrende region Madeira, hvilket er i overensstemmelse med den fastlagte strategi for vandsektoren.

Indførelsen af tværkommunale styresystemer har gjort det muligt at iværksætte store projekter, som giver væsentlige stordriftsfordele og gør det lettere at følge strategien.

De syv godkendte projekter repræsenterer en investering på 301 mio. EUR, hvoraf 185,2 mio. EUR er ydet af Samhørighedsfonden. Dette svarer til ca. 61,3% af den støtte, der i 2001 blev ydet til portugisiske miljøprojekter.

Vandsektoren Projekter vedtaget i 2001			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Støtteberet-tigede omkostninger i alt (mio. EUR)	SF-støtte (mio. EUR)
1998/PT/16/C/PE/002	Spildevandsrensning i Lissabon – renseanlæg i Alcântara	33,4	10
2000/PT/16/C/PE/005-010	Undersøgelsespakke, tekniske projekter og teknisk bistand – første fase	36,6	31,1
2000/PT/16/C/PE/009	Tværkommunalt system i Minho Lima	39,1	25,4
2000/PT/16/C/PE/007	Tværkommunalt system i Zêzere Côa	54,9	34,6
2001/PT/16/C/PE/002	Optimalt vandforvaltningssystem i den selvstyrende region Madeira – første fase	39,7	29
2001/PT/16/C/PE/007	Tværkommunalt system i Zêzere Nabão	63,7	44,6
2000/PT/16/C/PE/004	Spildevandsrensning i den sydlige del af Storporto – renseanlæg i Sobreiras	33,6	10,5

Kommunalt affald

Som det allerede var tilfældet i den foregående programmeringsperioden (1993-1999) lægger Kommissionen og Portugal fortsat særlig vægt på håndteringen af kommunalt affald med henblik på at nå målene i den strategiske plan for fast kommunalt affald (PERSU), som blev vedtaget i 1996.

I 2001 godkendte Samhørighedsfonden således fem nye projekter, som konkretiserer den fastlagte strategi, og som bl.a. vedrører etablering på nationalt plan af et net af primære infrastrukturer til indsamling, behandling og bortskaffelse af affald samt lukning af ikke-kontrollerede lossepladser (lixeiros), hvor størstedelen af det kommunale affald er deponeret på en miljømæssigt uacceptabel måde.

Mens sådanne infrastrukturer tidligere hovedsagelig blev etableret i Portugals kystområder, som er de tættest befolkede regioner, støtter Samhørighedsfonden nu, som det allerede var tilfældet sidste år, regionerne i det indre af landet for at sikre, at hele Portugal bliver dækket af disse infrastrukturer på kort sigt.

På denne baggrund godkendte Kommissionen i 2001 to nye projekter (se tabellen nedenfor) vedrørende to nye systemer til håndtering af affald fra regioner i det indre af landet, en række nye faser af to tidligere vedtagne projekter og endnu et projekt vedrørende foranstaltninger til forbedring af affaldshåndteringen i visse eksisterende systemer.

De fem godkendte projekter repræsenterer en investering på 156 mio. EUR, hvoraf 117,1 mio. EUR er ydet af Samhørighedsfonden. Dette svarer til ca. 38,7% af den støtte, der i 2001 blev ydet til portugisiske miljøprojekter.

Håndtering af KOMMUNALT AFFALD Projekter vedtaget i 2001			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkostninger i alt (mio. EUR)	SF-støtte (mio. EUR)
2001/PT/16/C/PE/001	Affaldshåndteringssystem i Baixo Alentejo	22,1	18,9
97/10/61/015	Affaldshåndteringssystem i region Oeste – forøgelse af støtten	31,3	26,6
2000/PT/16/C/PE/002	Forbrændingsanlæg på Madeira – anden fase	68	45,4
2000/PT/16/C/PE/015	Affaldshåndteringssystem i Cova da Beira	16,4	13,9
2001/PT/16/C/PE/003	Supplerende affaldshåndteringsforanstaltninger	18,2	13,6

3.1.4.2. Transport

Som følge af den omfattende støtte til jernbaneprojekter vedtaget i 2000 var muligheden for at støtte nye transportprojekter meget begrænset, idet forpligtelsestrancherne for disse projekter på budgettet for 2001 allerede opslugte en væsentlig del af den portugisiske kvote. Nedenstående tabel viser beløbene til de nye projekter samt forpligtelsesbevillingerne svarende til 2001-trancherne for de i 2000 vedtagne projekter. Det fremgår ligeledes, at næsten samtlige transportbevillinger (92,6%) blev anvendt til jernbanesektoren.

Ligesom i 2000 ydede Samhørighedsfonden i 2001 en meget væsentlig støtte til jernbaneinvesteringer i Portugal. Indsatsen var fortsat koncentreret om to strategisk meget vigtige linjer nemlig Norte-linjen og Algarve-linjen (prioriteret projekt nr. 8).

	Støtteberettigede omkostninger i alt (mio. EUR)	Finansiel støtte (mio. EUR)	% af samlet transportstøtte	Forpligtelser 2001 (mio. EUR)
Jernbanesektoren	315,6	244,8	92,6 %	80,3
Havnesektoren	39,1	19,6	7,4 %	15,7
Projekter fra tidligere år				121,8
I alt	354,7	264,4	100 %	217,8

Kommissionen vedtog fire nye projekter (se tabellen nedenfor), heraf to som led i et omfattende moderniseringsprogram for Algarve-linjen, ét vedrørende udvidelse af metronettet i Lissabon med en strækning, der muliggør intermodale forbindelser, og endelig ét vedrørende forbedring af adgangen til havnen i Aveiro.

De fire godkendte projekter repræsenterer en investering på 354,7 mio. EUR, hvoraf 264,4 mio. EUR er ydet af Samhørighedsfonden.

Jernbanesektoren Projekter vedtaget i 2001			
Projekt nr.	Projektbetegnelse	Omkostninger i alt (mio. EUR)	SF-støtte (mio. EUR)
2001/PT/16/C/PT/001	Modernisering af Algarve-linjen – strækning IV	9,5	7,6
2001/PT/16/C/PT/002	Lissabons metro – strækningen S.Sebastião/Alameda	132,1	98
2001/PT/16/C/PT/003	Modernisering af Algarve-linjen – strækning V	174	139,2
2000/PT/16/C/PT/010	Havnen i Aveiro – vej- og jernbanetilslutning	39,1	19,6

3.2. Teknisk bistand og undersøgelser

3.2.1. Fondens generelle politik

3.2.2. Teknisk bistand på Kommissionens initiativ

Spanien

Den tekniske bistand på Kommissionens initiativ blev anvendt til forhåndsevalueringen af et miljøgenoprettelsesprojekt vedrørende mineaffald i regionen Riotinto i Andalucía. Formålet var at evaluere udnyttelsen af mineområdet i Aguzadera.

4. OVERVÅGNING, KONTROL OG UREGELMÆSSIGHEDER

4.1. Overvågning: Udvalg og overvågningsbesøg

4.1.1. Grækenland

4.1.1.1 Overvågningsudvalg

Miljø

Overvågningsudvalget og ad hoc-udvalgene for de store Psyttalia-, Evinos- og EYDAP-projekter holdt møder i Athen i maj 2001. Overvågningsudvalgenes arbejde er beskrevet i mødereferaterne.

Transport

Overvågningsudvalget holdt møde Athen i maj 2001. Overvågningsudvalgets arbejde er beskrevet i mødereferatet.

4.1.1.2 Overvågningsbesøg

Der blev foretaget en række projektbesøg i 2001. Formålet var dels at kontrollere fremskridtene i gennemførelsen af de relevante projekter, dels at afklare nogle vanskeligheder i forbindelse med visse projekter.

Listen over projektbesøgene findes i bilag I.

4.1.2. Spanien

4.1.2.1 Overvågningsudvalg

Overvågningsudvalget holdt sit 15. møde den 26. og 27. april 2001 i Madrid.

Overvågningsudvalget er opdelt i syv separate underudvalg efter sektorer og efter forvaltningsmyndigheder:

- De selvstyrende samfunds projekter
- Genplantningsprojekter
- Lokale myndigheders projekter
- Transportprojekter under centralforvaltningen
- HHT SUR-projektet: Madrid-Barcelona-linjen
- Det offentlige/private partnerskabs projekter
- Centralforvaltningens miljøprojekter, herunder vandprojekter.

Hvert underudvalg gennemgik situationen pr. 31.12.2000 for en række projekter og projektgrupper (63 beslutninger i alt), der på forhånd var udvalgt af medarbejdere fra Finansministeriet i samarbejde med Kommissionen. Oplysningerne vedrørende de

ikke-udvalgte projekter blev endvidere forelagt overvågningsudvalget og videresendt til Kommissionen til orientering.

Drøftelserne vedrørte transportpolitiske emner af strategisk interesse samt visse problematiske aspekter ved en række miljøprojekter. Samtidig gjorde Kommissionen rede for de nye retningslinjer for ændring af beslutninger, der vil blive udarbejdet.

De spanske myndigheder meddelte, at de ville fremsende anmodninger om ændring af finansieringsplanen samt datoerne for en lang række projekters færdiggørelse. Samtidig oplyste de om afslutningen af visse projekter, men gjorde opmærksom på, at administrative spørgsmål i forbindelse med afleveringsforretningen ville kunne forsinke fremlæggelsen af de endelige rapporter.

Anmodningerne om saldobetaling for genplantningsprojekterne blev fremlagt som planlagt.

I 2001 blev 19 projekter endeligt afsluttet og saldobeløbene betalt.

4.1.2.2 Overvågningsbesøg

De gennemførte overvågningsbesøg havde til formål at evaluere og kontrollere forløbet af de igangværende projekter og belyse problemer opstået under projekternes gennemførelse (se bilag I).

4.1.3. Irland

4.1.3.1 Overvågningsudvalg

Overvågningsudvalget holdt to møder i 2001, nemlig den 18. maj og den 18. oktober. Kommissionen var generelt tilfreds med kvaliteten af de oplysninger, den modtog fra de irske myndigheder om projektstyringen, og udestående spørgsmål blev afklaret.

På disse møder gennemgik udvalget skriftlige statusrapporter for ca. 41 uafsluttede projekter fra perioden 1993-1999 og syv projekter fra perioden 2000-2006.

Der var sket fremskridt, idet yderligere ni projekter blev afsluttet med succes i 2001. De endnu ikke afsluttede projekter fra perioden 1993-1999, der skulle gennemføres inden udgangen af 2001, udgjorde ca. 30% af de støttede projekter fra perioden 1993-1999.

Hvad angår de anmodninger om ændringer og/eller udvidelse af projekter, der blev fremsat i 2001, meddelte Kommissionen de irske myndigheder, at den var i gang med at revidere sin politik med hensyn til forlængelse af fristerne for gennemførelsen af samhørighedsfondsprojekter, og at der til brug for medlemsstaterne ville blive udarbejdet nye retningslinjer for projektændringer, der afspejlede Kommissionens mere restriktive politik. Selv om de nye retningslinjer ikke foreligger endnu, er Kommissionen allerede begyndt at anvende en klausul, der begrænser muligheden for at ændre beslutninger, der allerede er blevet ændret flere gange.

4.1.3.2 Overvågningsbesøg

Overvågningsbesøgene i 2001 havde følgende formål:

- at kontrollere fremskridtene i eller afslutning af de relevante projekter
- at belyse de vanskeligheder i forbindelse med visse projekter, der tidligere var blevet indberettet til overvågningsudvalget, og at godkende projektændringer.

Listen over overvågningsbesøg findes i bilag I.

4.1.4. Portugal

4.1.4.1 Overvågningsudvalg

Som bestemt i samhörighedsfondsforordningen holder overvågningsudvalget møder to gange årligt.

I 2001 fandt møderne sted den 15.-16. maj og den 11.-12. december. På disse møder blev hvert enkelt projekt gennemgået, men der var også mulighed for at drøfte generelle spørgsmål som f.eks. offentlighed, kontrol, offentlige udbud, gennemførelsesbestemmelser, diverse oplysninger mv.

I Portugal er der oprettet et særligt udvalg til overvågning af udvidelsen af Madeiras lufthavn og et særligt udvalg til overvågning af projekter vedrørende fast affald. Projektet vedrørende bygningen af vandkraftværket i Alqueva overvåges ganske vist af det overordnede overvågningsudvalg, men følges derudover mere generelt af strukturfondenes overvågningsudvalg for det særlige program for den integrerede udvikling af Alqueva-området (PEDIZA).

4.1.4.2 Overvågningsbesøg

Portugal-enheden under GD Regionalpolitik deltog i overvågningsudvalgets møder, men foretog herudover flere overvågningsbesøg i 2001 for at vurdere projekternes forløb, blive orienteret på stedet om de problemer, der var opstået under gennemførelsen, og søge at finde de mest hensigtsmæssige løsninger, der muliggør en normal gennemførelse af projekterne.

Portugal-enheden deltog også den 5.-7. november 2001 i et kontrolbesøg foretaget af den enhed i GD Regionalpolitik, der er ansvarlig for kontrollen med Samhörighedsfondens støtte til projekterne 95/10/61/026 – Valorsul og 95/10/65/002 – Lissabons havn – Sta. Apolónia.

Endvidere blev der i løbet af året foretaget andre tekniske besøg i forbindelse med behandlingen af en række ansøgninger bl.a. vedrørende de tværkommunale integrerede vandsystemer i regionen Oeste, Simtejo og Simlis. Sidstnævnte besøg fandt sted den 14. december 2001 med deltagelse af Águas de Portugal.

En liste over overvågningsbesøg foretaget af Portugal-enheden under GD Regionalpolitik findes i bilag I.

4.2. Kontrolbesøg og konklusioner

I 2001 foretog Kommissionen seks kontrolbesøg vedrørende Samhörighedsfonden. Formålet var at gennemgå medlemsstaternes forvaltnings- og kontrolsystemer på samhörighedsfondsområdet samt at kontrollere en række projekter.

4.2.1. Grækenland

Kontrol foretaget af GD REGIO:

I 2001 foretog GD REGIO et besøg i Grækenland for at kontrollere samhørighedsfondssystemerne samt et stort projekt. Det blev bl.a. konstateret, at arbejderne havde givet anledning til store budgetoverskridelser. Ekstraomkostningerne var blevet afholdt uden hensyntagen til udbudsdirektivet, bl.a. når der blev afgivet ordre på uforudset arbejde. Dette skyldes især dårlig forberedelse af de projekter, der var blevet forelagt Kommissionen.

4.2.2. Spanien

Kontrol foretaget af GD REGIO:

I 2001 blev der gennemført tre kontrolbesøg i Spanien, nemlig ét hos centralforvaltningen og to hos to selvstyrende samfund. Situationen i Spanien er meget forskellig, idet den decentrale opbygning af forvaltningen giver de selvstyrende samfund større ansvar for forvaltningen og kontrollen af projekterne. De foreløbige kontrolresultater har imidlertid afdækket en systemfejl, idet de lokale myndigheder fører utilstrækkelig kontrol med systemerne og projekterne. Udbudsbestemmelserne synes således at være blevet overtrådt.

4.2.3. Irland

Kontrol foretaget af GD REGIO: I 2001 fandt ingen kontrolbesøg sted i Irland.

4.2.4. Portugal

Kontrol foretaget af GD REGIO:

I 2001 blev der foretaget to besøg i Portugal med henblik på at kontrollere dels Portugals samhørighedsfondssystemer, dels fire specifikke projekter. Det blev bl.a. konstateret, at kontrollen var mangelfuld (ingen kontrol på første og andet niveau), og at der manglede personale. Det skal også bemærkes, at beslutningen fra 1996 om offentlighed ikke var blevet overholdt ved de fire samhørighedsfondsprojekter, der blev kontrolleret.

I forbindelse med et indtægtsskabende projekt var indtægterne budgetteret meget unøjagtigt, således at de faktiske indtægter var langt større end de indtægter, der blev budgetteret med i støtteansøgningen til Kommissionen.

4.2.5. Konklusioner

Selv den begrænsede kontrol, der blev foretaget af GD REGIO på samhørighedsfondsområdet i 2001, har afdækket en række problemer som f.eks. manglende offentlighed omkring EU-finansiering (beslutning af 1996), eksistensen af ikke-støtteberettigede udgifter, udbudsprocedurer, der ikke altid er tilfredsstillende, manglende hensyntagen til indtægter, utilstrækkelig projektförberedelse og manglende adskillelse mellem betalings- og kontrolfunktionen.

Den kontrol, der blev påbegyndt i 2001, fortsætter i 2002, men vil blive yderligere strammet. Kontrollen vil omfatte en detaljeret gennemgang af de fire samhørighedslandes forvaltnings- og kontrolsystemer samt en revision af et større antal store projekter.

Udkastet til forordning om reglerne for gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 1164/94 hvad angår forvaltnings- og kontrolsystemerne samt gennemførelsen af de finansielle korrektioner på samhørighedsfundsområdet blev færdiggjort og forventes vedtaget af Kommissionen i første halvår 2002.

4.3. Uregelmæssigheder og suspension af støtten

Ifølge artikel 3 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1831/94¹³ om uregelmæssigheder og tilbagebetaling af beløb, der uberettiget er udbetalt inden for rammerne af finansieringen af Samhørighedsfonden, samt om oprettelse af et informationssystem på dette område skal samhørighedslandene sende Kommissionen en opgørelse over de uregelmæssigheder, om hvilke der foreligger en rapport som det første led i en administrativ eller retslig forfølgning.

Kommissionen har fra en af samhørighedslandene, nemlig Grækenland, modtaget meddelelse om fire tilfælde af uregelmæssigheder i 2001, der involverer i alt 2 429 040 EUR. Uregelmæssighederne bestod i, at der var blevet betalt omkostninger, der ikke var forudset ved godkendelsen af projekterne. De fire tilfælde blev afdækket af Finansministeriets kontroltjenester. Af meddelelserne fremgår det, at de græske myndigheder har truffet de nødvendige foranstaltninger for at beskytte Fællesskabets økonomiske interesser, idet procedurerne for tilbagesøgning af beløb, der uberettiget er udbetalt, i tre af de fire tilfælde er sat i gang, mens entreprenøren i det fjerde tilfælde er blevet pålagt at afhjælpe de konstaterede mangler, hvilket allerede er sket.

De tre øvrige samhørighedslande har i henhold til ovennævnte forordning meddelt Kommissionen, at de ikke har afdækket uregelmæssigheder i 2001.

¹³ EFT L191 af 29.07.94.

5. VURDERING OG EVALUERING

5.1. Generelle bemærkninger

Ifølge forordningen skal Kommissionen og samhørighedslandene vurdere og evaluere samhørighedsfondsprojekterne for at sikre fællesskabsstøttens effektivitet.

Alle støtteansøgninger skal ledsages af en forhåndsevaluering af det pågældende projekt, hvoraf det skal fremgå, at de sociale og økonomiske fordele på mellemlangt sigt står i rimeligt forhold til de anvendte ressourcer. Kommissionen gennemgår evalueringsrapporten, eventuelt med bistand fra Den Europæiske Investeringsbanks eksperter eller eksterne konsulenter. Herefter godkender Kommissionen i givet fald projektet og fastsætter medfinansieringssatsen.

Når projektet er afsluttet og den pågældende infrastruktur taget i brug, foretager Kommissionen en efterfølgende evaluering for at vurdere, om de oprindelige projektmål er eller vil blive nået, og hvilke miljøkonsekvenser projektet vil få.

5.2. Behandling og forudgående vurdering af projekterne

I forbindelse med opdateringen af vejledningen i gennemførelsen af costbenefitanalyser for store projekter gjorde Kommissionen i 2001 et stort internt arbejde for at gøre den forudgående finansielle analyse af de forskellige projekter mere konsekvent. Overvejelserne vedrørte bl.a. størrelsen af den anvendte diskonteringsfaktor, retningslinjerne for anvendelse af princippet "forureneren betaler" i forbindelse med vandforvaltningsprojekter, medtagelse i rentabilitetsberegningen af omkostninger til historisk kostpris afholdt før projektets forelæggelse for Kommissionen samt den eventuelle bogføring af finansielle omkostninger. Resultaterne af disse overvejelser vil i 2002 blive forelagt medlemsstaterne som et oplæg til videre drøftelser.

5.3. Samarbejde med EIB i forbindelse med projektbehandlingen

I henhold til en rammekontrakt, som EIB og Kommissionen indgik i 2000, og som løber indtil udgangen af 2006, kan Kommissionen anmode Den Europæiske Investeringsbank om teknisk bistand til vurdering af samhørighedsfondsprojekter samt store projekter støttet af EFRU eller projekter finansieret over ISPA. Endvidere modtager Kommissionen systematisk fra EIB alle relevante oplysninger om de projekter, der er forelagt en af disse tre fonde, og som EIB selv vil yde støtte til.

I 2001 anmodede Kommissionen EIB om over 20 analyser vedrørende samhørighedsfondsprojekter, hvoraf de fleste blev gennemført i Spanien og vedrørte transportsektoren. Efter at have modtaget disse analyser anmodede Kommissionen medlemsstaterne om at ændre visse projekter eller foretage supplerende forundersøgelser. Herved lykkedes det dels at nedbringe de budgetterede omkostninger ved en række transportprojekter og således reducere investeringsomkostningerne uden at bringe målopfyldelsen i fare, dels at foregribe potentielle tekniske eller administrative vanskeligheder i forbindelse med gennemførelsen af kloakeringsprojekterne.

5.4. Samhørighedsfondens økonomiske og samfundsmæssige virkninger i medlemsstaterne og den økonomiske og sociale samhørighed i EU, herunder beskæftigelsesvirkningerne

Ifølge forordningen om oprettelse af Samhørighedsfonden skal Kommissionen vurdere virkningerne af fondens indsats for den økonomiske og sociale samhørighed, herunder indvirkningen på beskæftigelsen, idet både det enkelte projekts virkninger og den samlede fællesskabsstøttes virkninger skal vurderes.

Opdateringen i 2001 af vejledningen i gennemførelsen af costbenefitanalyser for store projekter vil gøre det lettere at vurdere de sociale og økonomiske virkninger af hvert enkelt projekt under såvel forhåndsevalueringerne som de efterfølgende evalueringer. Den nye vejledning, der forventes offentliggjort i foråret 2002, vil indeholde praktiske eksempler på costbenefitanalyser af transport- og miljøprojekter. Disse eksempler vil illustrere de krav, Kommissionen stiller til analysen af de fremlagte projekter. De mere ensartede analyser vil tillige gøre det lettere at vurdere de samlede virkninger af fællesskabsinterventionerne.

5.5. Program for efterfølgende evalueringer

I 1998 blev et treårigt program for efterfølgende evalueringer iværksat. I alt 120 projekter er blevet evalueret, nemlig 60 miljøprojekter og 60 transportprojekter.

5.5.1. Miljø

Gennemførelsen af miljøprojekterne har ikke givet anledning til større vanskeligheder, og projektmålene er blevet nået. Projekterne har generelt haft et tilfredsstillende forløb såvel i planlægningsfasen som i anlægs- og driftsfasen, selv om en række renseanlæg har krævet ekstraarbejde, og selv om en række affaldshåndteringsprojekter er blevet forsinket som følge af brugernes uventede modstand mod at tilpasse sig kravene til kildesortering.

Projekternes miljømæssige virkninger var meget tilfredsstillende, især hvad angår kloakeringsprojekterne, der har øjeblikkelige virkninger. Ved at forbedre levevilkårene og virke jobskabende har projekterne haft meget positive samfundsmæssige virkninger, bl.a. i form af stigende grundværdier og udvikling af turismen og økonomien i områder, som betjenes af de nye infrastrukturer.

5.5.2. Transport

Transportprojekterne er derimod stødt på mange vanskeligheder, der har resulteret i enten budgetoverskridelser i større eller mindre grad eller forsinkelser i gennemførelsen, f.eks. højere ekspropriationsomkostninger end forventet, opjustering af priserne under anlægsfasen, ændringer af det oprindelige projekt og administrative eller institutionelle problemer.

Men alt i alt har projekterne haft meget positive sociale og økonomiske virkninger, og opfyldelsen af den tilstræbte økonomiske og sociale konvergens mellem regionerne er gået bedre end forventet. De nye infrastrukturer har i mange tilfælde medført bemærkelsesværdige tidsbesparelser og en væsentlig forbedring af sikkerheden. Trafikken på det transeuropæiske net overstiger prognoserne. Projekterne har klart forbedret visse EU-regioners tilgængelighed. Randområdernes økonomiske isolation er brudt, grænseeffekten er mindsket, og trafikken i de

byområder, der berøres af de nye infrastrukturer, er blevet kraftigt aflastet. Projekternes jobskabende virkning har været moderat. Endelig er der ofret stor opmærksomhed på miljøet, idet ansøgningerne har været ledsaget af en vurdering af projekternes indvirkning på miljøet, ligesom der er truffet en lang række foranstaltninger til at mindske projekternes eventuelle negative virkninger.

6. DIALOG MELLEM INSTITUTIONERNE, INFORMATION OG OFFENTLIGHED

6.1. Fremlæggelse af årsrapporten for 2000

6.1.1. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet udtrykker i sin betænkning¹⁴ tilfredshed med årsrapporten, som er vigtig for bedømmelsen af fondens aktiviteter.

Parlamentet bemærker dog, at Kommissionen ikke har været fuldt ud tilfreds med kvaliteten af forhåndsevalueringerne. Endvidere finder Parlamentet, at Kommissionen i 2000 har gennemført alt for få kontroller, nemlig færre end i de foregående år.

De kontroller, der blev iværksat i 2001, er blevet væsentligt styrket i 2002.

Europa-Parlamentet bemærker tillige, at Kommissionen nøje må overvåge overholdelsen af reglerne om gennemsigtighed i forbindelse med offentlige udbud.

6.2. Information af medlemsstaterne

Den 24. oktober 2001 blev der i Bruxelles afholdt et informationsmøde med de 15 medlemsstater.

På dette møde fremlagde Kommissionen årsrapporten for Samhørighedsfonden for 2000 og runddelte udkastet til forordning om forvaltnings- og kontrolsystemer og om finansielle korrektioner gældende for Samhørighedsfonden. Der opstod herefter en debat om visse artikler i dette forordningsudkast.

6.3. Andre informationsaktiviteter

6.3.1. Information af arbejdsmarkedets parter

Den 14. marts 2001 blev der afholdt et møde med arbejdsmarkedets parter. Her blev der gjort status over Samhørighedsfondens aktiviteter i 2000.

6.4. Kommissionens informations- og offentlighedsforanstaltninger

Kommissionen har arbejdet meget med sine publikationer i 2001 og har udgivet nye brochurer (landeantologier, "success stories" fordelt på emner og en serie brochurer med en beskrivelse af forholdene i særlige områder som f.eks. bjergområder og kystområder). I samtlige disse nye brochurer er eksempler på vellykkede projekter medfinansieret af Samhørighedsfonden blevet fremhævet.

Årsrapporten er blevet offentliggjort i et hensigtsmæssigt format, og et sammendrag af rapporten er trykt i Info regio-nyhedsbrevene, som udgives af GD Regionalpolitik.

Der fremstilles ad hoc-materiale til særlige lejligheder såsom informationsmøder, konferencer og udstillinger (flytbare stande, dias, grafisk computerdesign samt

¹⁴ Turco-betænkningen

audiovisuelt og trykt materiale). En del af dette informationsmateriale er direkte tilgængeligt på Inforegios websted på Kommissionens "europa"-server.

Endelig har Kommissionen afholdt møder med de portugisiske og græske myndigheder om information og offentlighed i forbindelse med regionalpolitikken og samhørigheden. På disse møder blev også informationsaktiviteterne vedrørende Samhørighedsfonden taget op.

BILAG I

Liste over overvågnings- og kvalitetsbesøg i 2001

Grækenland

- Marts: Renseanlæg i Kozani
- Marts: Teknisk møde om vej-, jernbane- og havneprojekter
- April: Teknisk møde om de ændringer af Samhørighedsfondens miljøprojekter, der er anmodet om
- Maj: Møde i overvågningsudvalget vedrørende samhørighedsfondsprojekter
- Maj: Møde med Økonomiministeriet om vej- og jernbaneprojekter
- Juni: Indvielse af et samhørighedsfondsprojekt i Athen samt uddannelsesseminar om samhørighedsfondsprojekterne
- Juli: Møde med Miljøministeriet om samhørighedsfondsprojekterne
- Oktober: Møde om samhørighedsfondsprojekterne i Epiros-regionen.

Spanien

Den spanske enhed har foretaget følgende overvågningsbesøg:

- Januar: "HHT-projekt. Madrid-Barcelona-den franske grænse". Besøg foretaget sammen med EIB-repræsentanter med henblik på opdatering af evalueringsrapporten
- Juli: Barcelona. Projekt 2000.ES.16.CPE.061. "Recuperación ambiental del tramo final del río Besos. 2ª fase". Besøg på stedet som led i projektbehandlingen for at få oplysninger om projektets miljømål fra de ansvarlige myndigheder.

Irland

25.-27. marts – Dublin

Projekt nr. 96/07/61/011 – Offentlighed og information: Kommissionen blev informeret om fremskridtene og årsagerne til, at fristen for projektets færdiggørelse var blevet forlænget. Kommissionen vurderede, hvorvidt projektets målelige virkninger oversteg kravene i Kommissionens beslutning 96/455/EF af 25. juni 1996.

Three Rivers-projektet: nr. 94/07/61/014 (ordning for måling af vandkvaliteten i Suir-flodens afvandingsområde), nr. 95/07/61/001 (plan for beskyttelse af Boyne-flodens afvandingsområde), og nr. 94/07/61/015 (plan for Liffey-flodens afvandingsområde): Kommissionen forhørte sig om begrundelsen for at integrere dele af de tre beslutninger i projektet vedrørende overvågning og forvaltning af

afvandingsområder og udbad sig fuldstændige og gennemsigtige økonomiske oplysninger om elementerne i hvert af projekterne.

Projekt nr. 95/07/61/013 – Dublins vandforsyning III: Formålet med besøget var dels at kontrollere fremskridtene med de projektelementer, der havde nødvendiggjort en forlængelse af fristen for færdiggørelsen (Stillorgan-reservoirerne), dels at kontrollere, at de ændringer i anlægsarbejderne, der var krævet i henhold til beslutningen om ydelse af samhørighedsfondsstøtte, var blevet foretaget (Dun Laoghaire/ Killiney).

Projekt nr. 96/07/61/001 – Vandbevaring i Dublin: Formålet med besøget var at undersøge, om vandbevaringsstrategien for Dublin blev fulgt, og at få dokumentation for nødvendigheden af en forlængelse af færdiggørelsesfristen, og for at det arbejde, der er nødvendigt for at bringe projektet i overensstemmelse med støttebeslutningens fysiske beskrivelse, bliver gennemført.

Projekt nr. 99/07/61/003 – Spildevandsrensning i Dublin-regionen (renseanlæg), fase V: Formålet med besøget var at få fastslået, hvor langt man var nået med bygningen af renseanlægget i Ringsend i Dublin. Besøget på renseanlægget omfattede en kort præsentation af projektet på projektkontoret og en omvisning på byggepladsen. Der blev udleveret nyt informations- og reklamemateriale samt billeder af byggepladsen.

Projekt nr. 98/07/61/004 – Spildevandsrensning i Dublin-regionen (undervandsledning i Dublin). Besøget, der blev koblet sammen med et besøg på Ringsend-byggepladsen, omfattede en kort rundvisning på den lokalitet i Ringsend, hvor spildevandsledningen var ved at blive lagt, og en inspektion af de reklameplakater, der var ophængt ved naturreservatet og på den indhegnede havnefront i nærheden af ledningsarbejdet.

Projekt nr. 99/07/65/002 – Heuston-stationen og SW-jernbanekorridoren: Formålet med besøget var en første inspektion af det projekt vedrørende Heuston-stationen og SW-korridoren, der for nylig var blevet vedtaget.

17. maj - Dublin

Projekt nr. 96/07/65/010 - M50 Southern Cross-motorvejen: Formålet med besøget var at undersøge, hvor fremskredent projektet var, og om der kunne åbnes for trafikken i sommeren 2001, samt vurdere de informations- og PR-arrangementer, der var blevet gennemført indtil da.

Portugal

Overvågningsbesøg

– 4. maj - Setúbal

Projekt nr. 97.10.61.018 – Kloakeringssystem i Setúbal, herunder tilløbsbassiner, og renseanlæg.

– 5. og 6. juni - Vila Nova de Gaia, Esposende og Vila do Conde

Projekt nr. 94/10/61/010-011; 97/10/61/004 – Kloakeringssystem i Vila Nova de Gaia og renseanlæg.

Projekt nr. 95/10/61/015 – Kloakeringssystem i Esposende og renseanlæg.

Projekt nr. 96/10/61/019 – Tilløbsbassin i den sydlige del af Vila do Conde.

– 26. november 2001 – Madeira (Funchal)

Projekt nr. 2001/PT/16C/PE/002 – Optimal vandforvaltning på Madeira-øgruppen.

– 22. juni 2001 – Madeira (Funchal)

Projekt nr. 96/10/61/007 og 2000/PT/16/C/PE/002 – Første og anden fase af affaldshåndteringscentralen på Madeira-øgruppen.